VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 72 — Vol. XLV vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, kesäk. 13 p. — Tuesday, June 13, 1961

Canada on edelleen USAn talutusnuorassa, vaikka vastahakoisesti

Sähkötyöläisten johtaja OAS-jäsenyyttä vastaan

Toronto. — Liittymällä Amerikan Valtojen järjestöön (OAS) Canada voitaisiin "vetää tänään avoimeen kiihoitukseen ja järjestettyyn aggressioon Kuubaa vastaan ja kuka ties mitä maata vastaan seuraavaksi."

Tämä syytös esitettiin pääministeri John Diefenbakerille osoitetussa United Electrical, Radio and Machine Workers-union presidentti C. S. Jacksonin kirjeessä viime viikolla.

Jackson lainasi New York Herald-Tribune-lehden palstakirjoittaja Roscoe Drummondin kirjoituksesta, jossa vaadittiin peittelemättä "voiman käyttöä" OASn toimesta Kuubaa vastaan.

Drummondin kirjoitus, mikä julkaistiin myös Hamilton Spectator-lehdessä, vaadittiin "aikaista OASn maiden ulkoministerien kokousta harkitsemaan sopivia toimenpiteitä, lukeutuen niihin myös voiman käyttö."

Huomioiden, että Yhdysvallat painostaa Canadaa liittymään OASään Jacksonin kirjeessä kysytään: "Voitteko kohdata Canadan kansan tällaisella ohjelmalla? Uskallatteko kietouttaa meidät sellaiseen suunnitelmaan?"

Jäljennökset mr Jacksonin kirjeestä on lähetetty myös Hazen Arguelle ja Lester Pearsonille.

Yhdysvaltain ja Canadan lainlaatijat sopivat, että on käytettävä vaikka ydinaseita L-Berliinin "suojelemiseksi"

Washington. — Canadan ja Yhdysvaltain lainlaatijat sopivat viime viikolla Yhdysvaltain valtionjohtajien mielen mukaisesti siitä, että länsimaiden on vastustettava kaikin mahdollisin keinoin Neuvostoliiton ehdotuksia länsi-Berliinin ongelman ratkaisemiseksi — vaikka siinä vastustamisessa tarvittaisiin jopa ydinaseita.

Viime perjantaina päättyneessä kokouksessaan 48 lainlaatijaa Yhdysvalloista ja Canadasta vahvisti samalla luottamuksensa Pohjois-Atlantin liittoon (NATOon) ja kannatti sen voimistuttamista tavanomaisilla asevoimilla.

Lainlaatijoiden lausunnossa kokokouksen päättymisen jälkeen sanottiin, että he "käsittävät jotta jos Neuvostoliitto minään hetkenä tulee käyttämään voimaa katkaistakseen yhteyden länsi-Berliiniin, NATO tulisi olemaan valmis vastaamaan tarpeellisella voimalla".

Alkuperäisessä kommunikeassa käytettiin sanoja: "vastaamaan ydinasein". Molempien maiden puheenjohtajina toimineet edustajat kuitenkin pyysivät sanomalehtimiehiä käyttämään muita sanoja vaikka he antoivatkin selvästi ymmärtää, että ydinaseita tultaisiin käyttämään komentopukilla olevien sotilashenkilöiden harkinnan mukaisesti jos he ovat sitä mieltä, että ne ovat tarpeellisia länsi-Berliinin "suojelemiseksi".

Samoin yhdysvaltalaismielisesti kokous hyväksyi päätöksen, että Kiinan kanssa ei tule tehdä kauppaa "strateegisista" tavaroista.

Canadalaiselta taholta kyllä esitettiin ajatus, että kauppa Kiinan kanssa "säilyttäisi hyvää tahtoa Kiinan kanssa, joka olisi pitkällä tähtäimellä katsottuna hyödyksi länsimaille. Yhdysvaltalaisella taholla kuitenkin hyljättiin ajatus sillä väitteellä että kauppa Kiinan kanssa voimistuttaisi sitä maata taloudellisesti ja olisi niinollen vastoin niitä periaatteita, jotka Yhdysvallat omaa. Täten yhdysvaltalaiset edustajat pelkäsivät sitä, että Kiinan asema tulisi kaupankäynnin ansiosta lujittumaan Aasiassa.

Lainlaatijat olivat eri mieltä myös Kiinan tunnustamisesta ja Kuuban kysymyksen ratkaisemisesta.

Canadalaisen edustajiston johtajat, parlamentin alahuoneen puhemies Roland Michener ja senaatin puhemies Mark Drouin sanoivat, että canadalainen mielipide eroaa yhdysvaltalaisesta mielipiteestä Kiinan diplomaattisesti tunnustamiseen nähden. Yhdysvaltalaiset edustajat sanoivat, että Kiinan tunnustaminen "voitaisiin käsittää useimmissa piireissä Yhdysvalloissa perääntymiseksi ja voisi johtaa äänekkäisiin vaatimuksiin Yhdysvaltain eroamiseksi Yhdistyneistä Kansakunnista".

Molemmin puolin oltiin sitä mieltä, että kommunismi Kuubassa on vakavana vaarana maapallon länsipuoliskolle, mutta kokouksessa ei päästy mihinkään yhteisymmärrykseen siitä mitä tulisi tehdä sen johdosta. "Jotkut olivat sitä mieltä, että tilanne vaatii repäiseviä toimenpiteitä", sanottiin kokouksesta annetussa kommunikeassa.

Toiset edustajat, joista useimmat canadalaisia, olivat sitä mieltä, että Kuuballe tulisi antaa taloudellista apua, jotta voitaisiin poistaa sellaiset perusteelliset kansan keskuudessa tyytymättömyyttä aiheuttavat tekijät kuin köyhyys ja koulutuksen puute, jotka ovat vallitsemassa suurimmalta osalta Latinalaisen Amerikan maissa.

Yhdysvaltalaiselta taholta kehoitettiin Canadaa liittymään Yhdysvaltain johtamaan Amerikan Valtojen Järjestöön (OAS) jotta ei jäisi mitään epäilystä siitä etteikö Canada kannata mainitun järjestön periaatteita maapallon länsipuoliskon "puolustamisesta". Canadalaiset edustajat vastasivat tähän, että Canadan on harkittava tarkoin kuinka suuria rahallisia menoja sellaiseen liittoon liittoutuminen edellyttäisi ja että samalla se voisi merkitä Canadan leimaamista Yhdysvaltain satelliitiksi.

Iranin talonpojille kuninkaan maita

Teheran, Iran. — Iranin Shahi (kuningas) jakoi viime sunnuntaina 4,547 hehtaaria (11,237 eekkeriä) kruunun maita 2,180 talonpoikaisperheelle suurin juhlallisuuksin Babolsarissa Kaspianmeren ranta-alueella.

Shahin kerrotaan jakaneen nyt tähän mennessä kaikkiaan kolme neljäsosaa hallussaan olleista maista 32,969 talonpojalle.

Toronton rakennustyöläisten lakon loppua ennustettu

Toronto. — Ontarion pääministeri Frost sekaantui viime viikonvaihteessa Toronton rakennustyöläisten lakkoon ja ehdotti täällä sunnuntaina pidetyssä lakossa olevien rakennustyöläisten kokouksessa, jossa oli läsnä 1,500 lakkolaista, että perustettaisiin ylimääräinen väliaikainen lautakunta tutkimaan lakkolaisten vaatimuksia, että tutkittaisi paikanpäällä jos on rikottu työaika- ja palkallisia lomia koskevaa lakia ja että 30 päivän kuluessa nimitettäisiin kuninkaallinen komissio tutkimaan työläisten ja työnantajien välisiä suhteita rakennusteollisuudessa.

Kokouksessa esiintynyt lakkolaisten johtaja Operative Plasterers and Cement Masons-union kansainvälinen varapresidentti Charles Irvine sanoi, että hänen mielestään voidaan piakkoin päästä hedelmällisiin keskusteluihin työnantajien ja lakossa olevan 12 union välillä.

Rakennustyöläisten lakko jatkui sunnuntaina edelleen lujana. Toronton maanalaisen rautatien rakennustyömaiden työläiset ovat ryhtyneet lakkoon kannattaen siirtolaistyöläisten kampanjaa, minkä tarkoituksena on saada työnantajat kunnioittamaan aikaisemmin allekirjoittamiaan työehtosopimuksia ja saada myös kaikki vielä järjestymättömät rakennustyöläiset unioihin.

Mr Irvine sanoi selvästi: "Kukaan ei mene työhön huomenna. Eikä kukaan tule menemään työhön kunnes työmailla kohdellaan kaikkia oikeudenmukaisesti."

Neljä ihmistä kuoli veneen mennessä alas Niagarasta

Niagara Falls. — Neljä ihmistä hukkui Niagaran joen 162 jalkaa korkeassa putouksessa ja joessa sen yllä sunnuntai-iltana heidän pienen veneensä mennessä putouksen yli.

Tapausta oli seuraamassa yli 3,000 silminnäkijää, jotka eivät kuitenkaan voineet tehdä mitään hätään joutuneiden auttamiseksi.

Kaksi naista ja yksi mies joutui putouksen valtaan ja yksi mies vesivoimalaitoksen vesiputkeen 250 jaardia putouksen yläpuolella.

Heidän 16 jalan pituinen perämoottorilla varustettu veneensä oli joutunut koskeen yläpuolella putouksen ilmeisestikin moottorivian takia. Vene löydettiin myöhemmin putouksen alta pahasti ruhjoutuneena ja ilman moottoria.

Kuolleet ovat buffalolainen rohdoskauppias George Stewart joka joutui vesivoimalaitoksen vesiputkeen ja jonka ruumis ruhjoutui pahasti. Toinen oli hänen vaimonsa Jean, kolmas myös buffalolainen rohjoskauppias Stan Tessman ja hänen vaimonsa Gladys, jotka kaikki menivät putouksen yli.

Veneen omistaja oli Stewart, joka omaistensa kertoman mukaan oli erittäin taitava ja innokas veneilemään. Hänen siskonsa mrs. Wilson sanoi, että hän ei voi mitenkään käsittää miksi onnettomuus tapahtui.

"Hän on aina ollut veneiden kanssa tekemisissä ja usein pyytänyt minuakin lähtemään mukaan, mutta kun minä en ole mikään merimies, olen aina kieltäytynyt", sanoi mrs. Wilson. "Hän tavallisesti sanoi minulle, ettei ole mitään syytä pelätä hänen veneessään."

Erään 7 vuoden ikäisen pojan uskotaan olevan ainoan henkilön, joka on pelastunut hengissä mentyään vahingossa Niagaran putouksen yli ilman erikoisia turvallisuuslaitteitta. Viime heinäkuussa pelastettiin Niagara Fallsilta, N.Y. kotoisin oleva Roger Woodward putouksen alta. Hänen 17-vuotias siskonsa pelastettiin juuri putouksen yläpuolella. He olivat olleet erään perhetuttavan kanssa venematkalla kun sen perämoottori lakkasi toimimasta. Perhetuttava kuoli onnettomuudessa.

Lento-onnettomuudessa kuoli 19 ihmistä

Kairo. — Yhdeksäntoista ihmistä kuoli kun eräs hollantilaisen lentolinjan matkustajakone törmäsi hiekkakinokseen täällä ohjaajan yrittäessä laskeutua. Lentokone katkesi kahteen kappaleeseen rajussa laskussa.

Kaikki näytti normaalilta ennen laskuyritystä nelimoottorisen lentokoneen lähestyessä Kairon lentokenttää. Lentojohdol a annettiin radioitse laskeutumislupa ja toivottiin onnellista laskua.

Hollantilainen lentolinja KLM ilmoitti, että lentokoneessa oli 29 matkustajaa ja 7 miehistöön kuuluvaa henkilöä. Eloon jäi 17 henkilöä joista 4 miehistöön kuuluvaa.

Pääm. Frost kieltäytyi Ontarion rikollisuuden lähemmin tutkimisesta

Toronto. — Ontarion pääministeri Leslie Frost antoi sunnuntaina vastauksen yleiseen vaatimukseen, että maakunnassa toimitettaisiin perinpohjainen tutkimus kuninkaallisen komission toimesta rikollisuudesta — ja samalla myös mahdollisesti poliisilaitoksen jäsenien osallistumisesta siihen — Ontarion maakunnassa.

Hän oli aikaisemmin sanonut, että päätös kuninkaallisen komission suoritettavaksi jätettävästä tutkimuksesta tehdään sen jälkeen kun on käsitelty syytökset kahta uhkapelipaikan omistajaa ja erästä maakuntapoliisin jäsentä vastaan.

Nyt hän on sanonut yksinkertaisesti: "Ei."

Viime perjantaina vapautettiin valamiesoikeuden päätöksellä lahjussyytöksistä entinen Ontarion maakuntapoliisin jäsen Robert J. Wright sekä uhkapelipaikkojen omistajiksi syytetyt Port Creditista kotoisin oleva Joseph P. McDermott ja Torontosta kotoisin oleva Vincent B. Feeley yhdeksän päivää kestäneen oikeudenkäynnin jälkeen.

Pääministeri sanoi aikaisemmin että yleisenä mielipiteenä on jotta on olemassa syytä epäillä maakunnallisen poliisilaitoksen joidenkin jäsenien rehellisyyttä, mutta nyt hän sanoi, ettei vieläkään ole olemassa kylliksi syytä järjestää kuninkaallista komissiota tutkimaan asiaa lähemmin.

Syytetyt määrättiin vastaamaan oikeudessa jo viime maaliskuussa, kuulusteluissa tuomari Joseph Addisonin edessä. Siitä ajasta lähtien aina toukokuun loppuun asti, jolloin oikeudenkäynti alkoi, canadalainen lehdistö puhui jatkuvasti vaatimuksesta, että tulisi toimittaa perinpohjainen tutkimus mahdollisesta maakunnan poliisivoimassa ja rikollisuuden leviämistä Yhdysvaltain puolelta Ontarioon.

Oikeuskäsittelyn määräämisen ja oikeudenkäynnin alkamisen välisenä aikana puhuttiin lehdistössä myös siitä, että jokin nimeämä ön hallituksen jäsenkin oli jotenkin sekaantunut asiaan.

Näiden syytöksien tuloksena oli hallituksen vastauksena se, että poliisilaitoksen taholta ryhdyttiin yhä kiivaampaan kampanjaan vähäpätöisempien uhkapelien järjestäjien, salakuljettajien, poikamieskemujen ja muiden samanlaisten lakivastaisten hommien vainoamiseen.

Pääministeri hylkäsi vaatimuksen kuninkaallisen komission nimittämisestä tutkimaan rikollisuutta sillä väitteellä, että sellainen tutkimus voisi vaikuttaa ko. oikeudenkäynnin tuloksiin.

Lahjomissyytöksistä vapautetut miehet joutuvat vielä vastaamaan salaliittoutumisesta tarkoituksella saada poliisilaitoksen jäseniltä tietoja vastoin heidän palveluvelvollisuuksiaan. Tästä syytöksestä tuomitut voidaan määrätä enintään 14 vuoden vankeusrangaistukseen.

Syytökset näitä henkilöitä vastaan käsitellään korkeimman oikeuden syyskäräjillä.

Tuhoisa maanjäristys Iranissa

Teheran, Iran. — Viisikymmentä ihmistä kuoli sunnuntaina Iranin eteläsosassa sijaitsevassa Dehkouhenin kylässä tapahtuneessa maanjäristyksessä.

Lisäksi yli 50 henkilöä loukkaantui kylässä, joka tuhoutui maan tasalle.

Kaikki kylän jälelle jääneet 1,500 asukasta, jotka asuivat 400 savimajassa, ovat nyt kodittomia.

Maanjäristys tärisytti myös 15 mailin etäisyydessä sijaitsevaa Larin kylää, missä loukkaantui 6 ihmistä ja missä tapahtui ankara maanjäristys huhtikuussa v. 1960.

Onnettomuuspaikalle on kuljetettu lääkäreitä ja lääkintä- sekä ruokatarpjeita läheltä olevista kylistä. Myös Teheranista luvattiin lähettää apua

Viime vuonna Larissa tapahtuneessa maanjäristyksessä kuoli tai loukkaantui kaikkiaan noin 3,500 ihmistä.

Yhdysvaltalaiset sotilaat tunnustivat murhanneensa seitsemän henkilöä -- FBI

Salt Lake City. — Yhdysvaltain valtiopoliisi, FBI, ilmoitti viikonvaihteessa, että he olivat pidättäneet kaksi karskisti esiintyvää sotilasnuorukaista, jotka tunnustivat, että he olivat murhanneet 7 ihmistä eri puolilta maata.

Murhaamiset alkoivat kahden naisen kuristamisella Jaksonvillessa, Floridassa, toukokuun 29 päivänä ja päättyivät 18 vuoden ikäisen karnevaalissa tapaamansa tytön ampumiseen Craigissa, Coloradossa.

Viimeksimainitun uhrin ruumis löydettiin viime lauantaiaamuna.

Sotilaat — 18 vuoden ikäinen George Ronald York Jaksonvillesta ja 19 vuoden ikäinen James Douglas Latham Maurievillestä, Texasista, pidätettiin utahlaisen sheriffin toimesta puolen päivän aikana lauantaina.

FBIn taholta ilmoitettiin, että pidätetyt olivat tunnustaneet murhanneensa kaksi floridalaista naista, 43 vuoden ikäinen mrs Althea Ot avio ja 25 vuoden ikäinen mrs Patricia Anne Hewitt, minkä jälkeen he olivat surmanneet viime keskiviikkona Tulahomassa, Tenn., 71-vuotiaan neekerin, John A Whitakerin. Seuraava oli 35-vuotias Alfred E. Reed, joka kuoli lähellä Lithfieldia, Illnoisissa, viime torstaina.

Nuorukaiset tunnustivat murhanneensa samana päivänä (torstaina) autohuoltoaseman omistaja 69 vuoden ikäisen Martin Drenovacin

Jatkuu sivulla 4

Carol Lee Chapman, New Westminster, B. C., on määrätty saamaan $125,000 korvauksen hengenvaarallisista palohaavoistaan joita hän sai, kun hänen ruokohamecensa leimahti tuleen Honolulussa. Hänen kädessään on sähkösanoma, jossa ilmoitetaan että hänen lahjakaupan omistajaa vastaan nostamansa korvausvaatimus on ollut tuloksellinen.

Ei tipu tukea Uruguaysta

Montevideo, Uruguay. — Adlai Stevenson sai perjantaina kuulla täällä kunniansa Kuuban puolustajilta.

Mr. Stevenson, USA:n päävaltuutettu YK:ssa, leimattiin torstai-iltaisessa mielenosoituksessa "Wall-kadun" asiamieheksi. Samalla vaadittiin, että hänen on parasta lähteä pois Uruguaysta.

Toisaalta Uruguayn hallitus teki selväksi mr. Stevensonille, joka vierailee nyt Etelä-Amerikan maissa saadakseen Washingtonille kannatusta kuubavastaisessa ohjelmassa, että Uruguay vastustaa kaikkia toimenpiteitä Castron hallitusta vastaan Kuubassa. Uruguayn hallitus omaksui erittäin jyrkän asenteen sotilaallista sekaantumista vastaan.

Hrushtshev ehdotti neuvotteluja Saksan rauhansopimuksesta

Moskova. — Neuvostoliiton Tass-uutistoimisto ilmoitti täällä sunnuntaina, että Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev oli ehdottanut presidentti Kennedylle heidän tavatessaan toisensa Wienissä äskettäin, että kutsuttaisiin viipymättä koolle rauhankonferenssi ratkaisemaan Saksan ongelma.

Hrushtshevin ehdotuksen mukaisesti rauhansopimuksessa määriteltäisiin peruuttamattomasti Saksan rajat, tehtäisiin länsi-Breliinistä aseista vapaa kaupunki ja lopetettaisiin länsiliittolaisten suorittama kaupungin miehittäminen.

Jos länsimaisella taholla ei olla valmiita suostumaan tähän, Hrushtshev ehdotti, että ryhdyttäisiin väliaikaiseen järjestelyyn, minkä mukaisesti kahdelle Saksalle annettaisiin kuusi kuukautta aikaa päästä ratkaisuun, mikä vois vuorostaan olla perusta rauhansopimukselle.

Tässä tapauksessa niin idän kuin lännenkin taholta sitouduttaisiin etukäteen hyväksymään mikä tahansa ratkaisu, mihin kahden Saksan kesken päädyttäisiin.

Kaikki tämä sisältyi muistioon, minkä Hrushtshev jätti presidentti Kennedylle vähän toista viikkoa sitten Wienissä.

Tass julkaisi samalla kertaa toisen muistion, minkä Hrushtshev oli jättänyt presidentti Kennedylle ja missä tuomitaan diktaattorimaiseksi länsimaiden ehdotus, että nimitettäisiin puolueeton johtaja valvomaan ydinasekokeilukieltoa. (Neuvostoliitto on jatkuvasti vaatinut ehdotonta yksimielisyyttä näiden kysymyksien ratkaisemiseksi, mitä yhdysvaltalaisella taholla on väitetty yksinkertaiseksi veto-oikeuden Neuvostoliitolle itselleen pidättämiseksi).

Tassin tiedotuksessa sanottiin, että muistiot tehtiin julkiseksi siitä syystä, että useissa ulkomaalaisissa uutistiedoissa oli annettu harhaan johtavia kuvia ja esitetty jopa väärennyksiäkin.

Hrushtshevin muistiossa Saksaan nähden tehtiin selväksi, että Neuvostoliiton tarkoituksen on sama kuin on ollut aikaisemminkin — Länsi-Berliinin paheellisen kasvannaisen poistaminen ja Itä-Saksan suvereenisuuden takaaminen.

Hän varoitti, että ellei rauhankonferenssia pidetä ja elleivät saksalaiset sovi keskenään, Neuvostoliitto tulee allekirjoittamaan erillisen rauhansopimuksen Itä-Saksan kanssa, kuten on jo pitemmän ajan vakuutettu neuvostoliittolaiselta taholta.

Sellaisella rauhansopimuksella lopetettaisiin länsi-Berliinin miehitys ja voitaisiin katkaista länsimaiden kulkutiet läpi Itä-Saksan alueen kaupunkiin.

Hrushtshev ehdotti myös, että jos hänen ehdottamansa rauhankonferenssi ei voi päästä yhteisymmärrykseen yhtenäisen Saksan kanssa solmittavasta rauhansopimuksesta silloin voitaisiin allekirjoittaa kaksi sopimusta molempien Saksojen kanssa.

— Vuodesta 1927:stä vuoteen 1959 myönnettiin Canadan farmitalain puitteissa 4,624 lainaa farmareille yhteensä laskien $168,900,000.

Thaimaa jarruttamassa Laosin neuvotteluja

Geneve. — Thaimaan edustajisto käveli eilen ulos 14 vallan Laosin poliittista tulevaisuutta pohtivasta kansainvälisestä konferenssista mikä kokoontui uudelleen noin viikon kestäneen istuntojen keskeytyksen jälkeen. Uloskävely tapahtui miltei heti sen jälkeen kun konferenssi oli kokoontunut uudelleen.

Verukkeena Thaimaan edustajat esittivät vaatimuksen, että konferenssin osallistuminen on sallittava myös viidelle laosilaiselle oikeistolaiselle — länsimieliselle — puolueelle.

Tämä viimeisin jarrutustoimenpide tapahtui tarkkailijoiden vielä muistaessa elävästi, että länsimaisella taholla on väitetty tarvittavan parempia tietoja jotta tulen lopettaminen Laosissa ei ole tapahtunut.

Thaimaan edustajiston päävaltuutettu Direk Chiyanam nousi miltei heti konferenssin istunnon alkamisen jälkeen vaatimaan välihuomautuksessaan, että viidelle oikeistolaiselle laosilaiselle puolueelle annettaisiin edustajapaikat konferenssissa.

Vaatimus esitettiin sillä verukkeella, että Pathet Laon edustajistolle oli annettu edustajapaikka konferenssissa.

Yhdysvaltain mielipidettä seuraava Thaimaa väittää, että Pathet Lao sellaisenaan edustaa vain erästä poliittista suuntaa Laosissa eikä Laosin kokonaisuutta.

Direk sanoi, että hän oli saanut edustamaltaan hallitukseltaan (Boun Oumin kapinahallitukselta) määräyksen poistua konferenssista jos siinä ryhdyttäisiin keskustelemaan Laosin sisäisistä asioista ennenkuin on hyväksytty kysymyksessäolevien oikeistolaisten puolueiden edustajat kelvollisiksi osallistumaan konferenssiin.

Yhdysvaltain päävaltuutettu Averell Harriman kannatti Direkia vaatimuksessaan.

Lentokonekauppa Canadan ja USAn välillä

Ottawa. — Canadan ja Yhdysvaltain välillä allekirjoitetun sopimuksen mukaan Canada ostaa Yhdysvalloista 66 F-101 Voodoo-mallista hävittäjälentokonetta noin 120,000,000 dollarin hinnasta niiden CF-100-koneiden tilalle, joita pidetään tähän mennessä jokseenkin vanhanaikaisina ja jopa uloskuluneinakin.

Samalla kertaa ilmoitettiin, että Yhdysvallat on luvannut maksaa 75 prosenttia niistä menoista, mitkä koituvat suunnitelmasta, minkä mukaan canadalainen Canadair-yhtiö tulee valmistamaan 200 F-104G-hävittäjäkonetta NATO-liittolaisten käyttöön. Näiden koneiden valmistaminen tulee maksamaan $200 miljoonaa joten Canadan maksettavaksi tämän kaupan yhteydessä jää $50 miljoonaa.

Kahden maan välillä solmittu kauppa edellyttää myös sitä, että sen sijaan, että Canada maksaisi rahassa Yhdysvalloista ostamistaan hävittäjäkoneista se tulee maksamaan kaikki menot maassa eteläisimpänä sijaitsevan Pinetree-tutkalinjan huollosta ja toiminnassa pitämisestä. Tämän nyt jokseenkin tarkoitustaan vastaamattomana pidetyn tutkalinjan huollosta on vastannut tähän asti Yhdysvallat, joka täten tulee säästämään noin $50 miljoonaa vuosittain.

NATO-maiden käyttöön tarkoitettujen lentokoneiden tuotanto aloitetaan v. 1963 ja niitä suunnitellaan rakentaa Canadair-yhtiön tehtaalla Montrealissa 48 vuodessa.

PEARSON ARVOSTELI LENTOKONEKAUPPAA

Washington. — Canadan liberaalijohtaja Lester B. Pearson arvosteli eilen Canadan hallituksen lentokonekauppaa, minkä se on solminut Yhdysvaltain kanssa. Hän sanoi, että Canadalla voisi nykyään olla paljon parempia hävittäjälentokoneita kuin amerikkalainen Voodoo jos se olisi jatkanut Avro Arrow-koneen tuotantoa, minkä kehittämiseksi maassa oli käytetty jo peräti $400 miljoonaa. Mainitun koneen tuotanto lopetettiin kaksi vuotta sitten, jolloin oli valmistettu jo muutama näistä koneista ja valmistauduttiin sarjatuotantoon.

Mr Pearson sanoi, että vaikka Arrow olisikin maksanut enemmän kuin yhdysvaltalainen Voodoo se olisi ollut kaikesta huolimatta parempi hävittäjälentokone.

Lisäksi, sanoi Pearson, ostamalla ulkomailta Canada oli luopunut tilaisuudesta käyttää canadalaista työvoimaa ja canadalaisia tuotantovälineitä.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Puola on tilannut jälleen 3,750,000 bushelia canadalaista vehnää, ilmoitettiin täällä parlamentin alahuoneessa. Maatalousministeri Alvin Hamilton sanoi, että Puola oli tilannut luotolla 100,000 tonnia vehnää toimitettavaksi perille ennen ensi heinäkuun loppua. Tilaus on toinen samansuuruinen kahden viikon kuluessa.

Ottawa. — H. W. Herridge (CCF, Kootenay West) syytti parlamentin alahuoneessa viikonvaihteessa, että Canadan kuninkaalliset ratsupoliisit ovat kehoittaneet joitakin ylioppilaita toimimaan urkkijoina yliopistoissa ja antamaan tietoja toisten ylioppilaiden poliittisista mielipitestä. Oikeusministeri Fulton kielsi, että väitteessä olisi mitään perää.

Ottawa. — Tri Linus Pauling sanoi täällä sunnuntaina, että jos olisi olemassa kohtuullista kompromissia kolmen kuukauden kuluessa voitaisiin allekirjoittaa kansainvälinen sopimus ydinasekokeiden lopettamiseksi. Neuvottelut asiasta ovat kestäneet tähän mennessä kaksi ja puoli vuotta.

Washington. — Eilen ilmoitettiin täällä, että kaksi vapausmatkustajajoukkoa lähtee täältä busseilla kohti Yhdysvaltain etelävaltioita kokeillen niiden valtioiden perustuslakivastaisia rotusyrjintälakeja. Toinen joukko on muodostettu kokonaisuudessaan kirkonmiehistä ja toinen vapaiden ammattien harjoittajista ja unionisteista.

Ottawa. — Finanssiministeri Donald Fleming sanoi täällä eilen, ettei hän tule esittämään budjettia tilivuodelle 1961-62 tällä viikolla, mutta toivoi kuitenkin voivansa esittää sen piakkoin.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Eittoamisoikeus kummittelee

Viimeaikoina on puhuttu täkäläisten päivälehtien palstoilla, radiossa ja TV:ssa entistä enemmän veto- eli eittoamiskysymyksestä. On väellä ja voimalla yritetty maalata suuren yleisön nähtäväksi sellainen kuva, että Geneven neuvotteluissa ydinasekokeiden lopettamiseksi ei päästä minnekään siksi kun Neuvostoliitto vaatii tämänkin sopimuksen yhteyteen ehdotonta eittoamisoikeutta. Selittämättä jätetään kuitenkin, että Neuvostoliitto ei vaadi tässä yhteydessä itselleen mitään erikoisoikeutta, vaan samanlaista eittoamisoikeutta niin "idälle" kuin "lännellekin".

Mistä sitten on todellisuudessa kysymys? Yhdysvaltain toimesta ei ole edes väitettykään, että se vastustaa eittoamisoikeutta yleensä. Eihän toki. Esimerkiksi YKn turvallisuusneuvoston sääntöihin hyväksyttiin eittoamisoikeus nimenomaan Yhdysvaltain ehdotuksesta. Tosiasia onkin, että molemmat johtavat suurvallat, niin Yhdysvallat kuin Neuvostoliittokin haluaa ja vaatii eittoamisoikeutta visseissä kysymyksissä. Ja miksi? Siksi, että kumpikaan niistä ei voi pakoittaa toista osapuolta vasten tahtoaan alistumaan missään tärkeässä kansallisessa tai kansainvälisessä kysymyksessä. Yhdysvaltain ehkä tunnetuin sanomalehtikirjeenvaihtaja Walter Lippmann kirjoitti Wienin "huippukokouksen" edellä tästä asiasta mm. seuraavaa: "Kumpikaan puoli (Hrushtshev tai Kennedy — V) ei voi komennella toista. Kumpikaan puoli ei voi vallata toista. Kumpikaan puoli ei voi antautua toiselle. Tämän vuoksi neuvottelu- ja diplomaattitien ratkaisu on välttämätön."

Toisin sanoen, tärkeät kansainväliset sopimukset ovat jostakin merkityksestä vain silloin, jos kummatkin suurvallat hyväksyvät ne, koska kumpikaan osapuoli ei voi komentaa toista osapuolta, eikä liioin "antautua" toiselle osapuolelle. Jos jompi kumpi osapuoli yrittää vississä tilanteessa pakottaa jonkinlaisen äänestyskikan avulla toisen osapuolen hyväksymään jotakin vastoin sen omaa tahtoaan, niin silloin pakotettavaksi tuleva osapuoli käyttää hyväkseen eittoamisoikeutta. Se käyttää sitä joka tapauksessa, olkoon siitä etukäteen hyväksytty tai ei. Siksi voidaan tärkeistä kansainvälisistä kysymyksistä tehdä ratkaisuja vain "yksimielisyyden" perusteella, mihin sisältyy automaattisesti veto- eli eittoamioikeus kummallekin osapuolelle.

* * *

Tällainen on lyhyesti selittäen veto- eli eittoamiskysymyksen olemus. Sellaisena kummatkin suurvallat vaativat itselleen eittoamisoikeutta.

Neuvostoliittovastainen propaganda eittoamiskysymyksestä onkin tarkoitettu vain suuren yleisön hämäämiseksi. Samalla kertaa kun ollaan itkevinään Neuvostoliiton eittoamisvaatimuksesta ydinasekokeiden kiellon yhteydessä, voimistuu toisaalta avoin propagandavaatimus, että Yhdysvaltain tulee aloittaa ydinasekokeet uudelleen — ja juuri tästä kenkä puristaa. Vissit erittäin vaikutusvaltaiset piirit Yhdysvalloissa vastustavat kaikenlaisia sopimuksia, myös ydinasekokeiden lopettamissopimusta, mitkä lieventäisivät kansainvälistä jännitystä ja "vaarantaisivat" suurten sotatarvetehtailijain satumaisen suuria voittoilumahdollisuuksia. Varmaa myös on, että jos Neuvostoliitto ehdottaisi huomenna ydinasekokeiden lopettamissopimusta ilman mitään eittoamisoikeuksia, Washington nousisi vastustamaan kaikella voimallaan.

Kysymys ei siis ole eittoamis- eli veto-oikeudesta, mitä kumpikin osapuoli haluaa ja vaatii, vaan siitä, että halutaanko ydinasekokeet lopettaa vai eikö haluta.

Hitaasti tapahtuvaa oppimista

Mitähän tuumattaisiin Ottawassa ja täällä Canadassa yleensä, jos Budapestissa tai Prahassa pidettäisiin sellainen kokous missä keskustellaan siitä, pitäisikö Canadan nykyinen hallitusjärjestelmä kukistaa joko maailman yleisen mielipiteen painostuksen avulla tai sitten sellaisen interventionin avulla mikä epäonnistui viimeksi Kuubassa ja sitä ennen Unkarissa? Jääköön tämän kysymyksen vastaus lukijalle tai mieluimmin niille herroille politiikoille, jotka ovat valmiina antamaan hyviä neuvojaan eräillä muille maille.

Pantakoon kuitenkin merkille, että Torontossa pidettiin viikko sitten lauantaina sosialistisista Euroopan maista syystä tai toisesta poistuneiden voimien, n.s. "Assembly of Captive European Nations" (Euroopan vangittujen maiden) kokous missä oli kuulema "pakolaishallitusten" edustajia Albaniasta, Bulgariasta, Tshekkoslovakiasta, Eestistä, Unkarista, Latviasta, Liettuasta, Puolasta ja Romaniasta.

Toronto Daily Starin uutistiedon mukaan ACEN:n kolme johtajaa vierailee Canadassa saadakseen hallituksen tukea työlleen ja perustaakseen New Yorkista johdetulle järjestölleen canadalaisia haaraosastoja?

Kysymys on siis Yhdysvalloissa toimivasta "pakolaishallitusten" järjestöstä jolla on epäilemättä vissit suhteet sekä Yhdysvaltain tiedoitus- eli vakoiluhallintoon ja ehkä valtiodepartmentin siihen osastoon, jonka tehtävänä on vissien kenraalien selostusten mukaan kehittää sabotaashia ja sissitoimintaa sosialistisissa maissa.

Olkoon näiden seikkojen kanssa niin tai näin, tosiasia kuitenkin on, että nämä "pakolaishallitusten" edustajat voivat vapaasti kokoontua Torontossa ja laatia siellä suunnitelmiaan.

Meitä kiinnosti kuitenkin erikoisesti mainitun koplakunnan varapuheenjohtajan, Unkarin entisen pääministeri Ferenc Nagyn Toronton kokouksessa pitämä puheenvuoro, jonka yhteydessä hänen kerrotaan sanoneen: "Me opeimme läksymme Unkarin kapinasta . . . Meidän ryhmämme ei kannata Kuuban-mallista interventiota USAn toimesta meidän maahamme."

Julkinen salaisuus on, että Yhdysvaltain keskusvakoiluhallinnon sormet olivat pelissä Unkarin vastavallankumouksellisten kapinassa, mutta Nagy sanoo nyt oppineensa siitä läksyn, että Yhdysvaltain interventiota Kuuban malliin ei siellä enää kaivata — koska siitä ei olisi kuitenkaan mitään hyötyä edes vastavallankumouksellisille. Saman uutistiedon mukaan puolalainen Stefan Korbonski ja eestiläinen Ilmar Raamot olivat Nagyn kanssa tässä asiassa samaa mieltä. Se on osoituksena siitä, että niin kauan kuin on miehessä henki, on toiveita siitä, että hän oppii jotakin, vaikka tämä oppiminen olisi kuinka hidasta.

Merkillepantavaa myös kuitenkin on, että toisin kuin esimerkiksi eräs toinen Yhdysvaltain liivintasku-vastavallankumouksellinen, Chiang Kaishek, Nagy ei näe pelastusta uudesta maailmansodastakaan. "Väkivalta ei ole vastaus" kerrotaan hänen sanoneen. "Ratkaisua on etsittävä kansainvälisistä sopimuksista. Meistä tuntuu, että maailmanlaajuinen painostus vapaista maista tulee lopulta pakottamaan Hrushtshevin järjestämään vapaat vaalit rautaverhon maissa."

Toisin sanoen, Nagyn ja kumppanien tarkoituksena on kaikesta huolimatta jatkaa edelleen likaista työtään omien maittensa mustaamiseksi siinä selvästi turhassa toivossa, että he voivat jotenkin myrkyttää kansainvälisiä suhteita siinä määrin, että sääsken ääni kuuluisi taivaassa ja sosialistiset maat voitaisiin vetää takaisin kapitalismiin. He unhoittavat vain sen tosiasian, että historian eteenpäin menon poikkitielle asettuneet yksilöt eivät ole koskaan onnistuneet missään muussa kuin oman yksilöllisen asemansa pahentamisessa.

Tuhannesti parempi olisi kuitenkin jos näille "pakolaishallituksien" propagandisteille sanottaisiin ettei heitä tarvita eikä suosita täällä Canadassa.

Norjan atomiasehankkeista

Maalis- ja huhtikuun aikana Norjan pääministeri E. Gerhardsen antoi useita lausuntoja siitä, että olisiko hyväksyttävä joitakin rajoituksia maan osallistumisesta NATOn toimintaan ja varsinkin atomiaseiden sijoittamisesta Norjan alueelle. Viralliset edustajat ovat usein aikaisemminkin antaneet samantapaisia lausuntoja. Viime aikojen tapahtumat osoittavat, että Norjan hallitsevien piirien ottamat maansa aggressiiviseen Pohjois-Atlantin liittoon muodostuvat yhä rasittavammaksi. Maan kansantalous kärsii jatkuvasti kiihtyvästä varustautumisesta.

Taantumuspiirit ja militaristit, jotka johtavat Norjaa sodanvalmistelujen tielle aktivisoivat toimintaansa ja vaarantavat talouselämän, maan kansalliset riippumattomuuden ja viime kädessä koko maan olemassaolon. Tämä ilmenee vuoden 1961 sotilasmenojen kasvusta, Länsi-Saksan kanssa solmituista keskinäisistä asetoimituksista sekä sotilasteknillistä yhteistoimintaa koskevasta sopimuksesta samoin kuin Norjan armeijan atomiaseilla varustamisen kannattajien aktiivisuuden lisääntymistä.

PIENEN MAAN KASVAVAT SOTILASMENOT

Puolustusministeriön momentille on vuoden 1961 budjetissa varattu 1,258 miljoonaa kruunua eli 50 miljoonaa enemmän kuin viime vuonna. Jos tähän lisätään välilliset sotilasmenot, jotka sisältyvät muiden ministeriöiden momenteille ja nousevat noin 394 miljoonaan kruunuun, niin silloin ko. menojen yhteissumma nousee 1,652 miljoonaan kruunuun eli 20 % budjetin kokonaismenoista.

Puolustulaitoksen budjettimenot jakautuvat seuraavasti: 968 miljoonaa kruunua juokseviin menoihin (viime vuonna 912.7 milj.) ja 290 miljoonaa kruunua sotilaallisiin pääomasijoituksiin. Pitkäaikaisten sotilaallisten laitteiden rakennustoiminnan rahoittamiseen kansallisissa puitteissa käytetään 70.5 miljoonaa kruunua eli 20 miljoonaa enemmän kuin viime vuonna. Rakennusaineiden hankintaan on varattu 69.2 miljoonaa kruunua eli 30 miljoonaa enemmän kuin viime vuonna. Lisäksi suoritetaan suuria sotilaallisia rakennustöitä NATOn ohjelman mukaisesti. Erityisesti huomiota kiinnitetään uuden laivastotukikohdan rakentamiseen Haakonsvernin (Bergenin alueella). Morgonbladetin kertoman mukaan antoi Storting jo syksyllä 1960 puolustusministeriölle sotilaallisten rakennustöiden suorittamiseksi yhteensä 87 miljoonan kruunun arvosta, mistä 24 miljoonaa kruunua on tarkoitus käyttää lentokenttien rakentamiseen ja 2.5 miljoonaa kruunua Pohjoi-Norjassa olevan laivaston tukikohtien laajentamiseen. Edelleen on varattu maavoimille 377.3 miljoonaa kruunua, ilmavoimille 307.1 miljoonaa kruunua, laivastolle 246.4 miljoonaa kruunua, NATOn ohjelman edellyttämien sotilaskohtien rakentamiseen (Norjan osuus) 150.6 miljoonaa kruunua hallintoelimille ja sotilasvirkailijoille 120.8 miljoonaa kruunua hemvernille (suojeluskunnat) 26.9 miljoonaa kruunua ja erikoistarkoituksiin 29.2 miljoonaa kruunua.

Välilliset varat, jotka liittyvät militarisointiin, käytetään ensisijassa strategisten teiden rakentamiseen varsinkin Pohjois-Norjaan (250 miljoonaa kruunua); niistä saadaan varat myös tieteelliseen tutkimukseen atomivoiman alalla (57 miljoonaa kruunua), rakennettaessa siviililentokenttiä, joita voidaan käyttää myös sotilaallisiin tarkoituksiin (53 miljoonaa kruunua) sekä siviilipuolustukseen. Viimemainitut menot 33.7 miljoonaa kruunua käytetään kuluvana vuonna pääasiassa 100,000 kpl erän ns. "väestön kaasunaamarien" ostamiseen sekä varastojen rakentamiseen 600,000 tällaista kaasunaamaria varten.

Edellämainitut numerot osoittavat, miten huomattavasti Norjan puolustusmenot ovat kasvaneet. Militarisointiin annetut summat kasvavat huolimatta valtion budjetin valtavasta vajauksesta (v. 1961 vajaus on 1,350 miljoonaa kruunua) sekä suuresta valtion kotimaisesta lainasta, joka nousee 7,2 miljardiin kruunuun. Tämä haittaa pahasti Norjan talouselämää sekä aiheuttaa väestön aineellisten tason alentumisen. Edullisessa asemassa ovat vain norjalaiset asetehtailijat ja sotilastukikohtia rakentavat monopoli firmat.

YHTEISTOIMINTA LÄNSI-SAKSAN KANSSA

Samat monopolipiirit yhdessä Norjan taantumuksellisten poliitikkojen kanssa ovat innoittajina kiinteään asetuotantoon ja teknilliseen yhteistoimintaan Bonnin militaristien kanssa. Joulukuun 17 päivänä vuonna 1960 Saksan liittotasavallan puolustusministeri Straus ja hänen norjalainen virkaveljensä Nils Handel allekirjoittivat sopimuksen, joka edellyttää laajaa "puolustusluontoisen" materiaalin vaihtoa näiden maiden kesken. Saksan liittotasavalta aikoo tuottaa Norjasta eräitä asetyyppejä ja ammuksia. Norjalaiset telakat tulevat suorittamaan Länsi-Saksan laivastolle korjaustöitä.

Itse asiassa tämä merkitsee että länsisaksalaiset sota-alukset saavat oikeuden ankkuroida Norjan satamiin. Molemmat osapuolet sopivat yhteisestä pienehköjen alusten rakentamisesta. Tässä mielessä on Saksan liittotasavallan hallitus jo tehnyt Norjalta koekäyttöön pari nopeakulkuista "Nasti"-tyyppistä rannikkopuolustuksen moottorialusta. Aseostoissa kolmansista maista sopimuskumppanit tukevat toisiaan, vaihtavat asiakirjoja sekä yhteisesti tarkistavat aseiden laadun.

On jo ryhdytty reaalisiin toimenpiteisiin sopimuksen täyttämiseksi. Norjan puolustusministeriö on valtuuttanut everstin Christi sekä Rau forssissa olevan ammustarviketehtaan edustajat ovat jo neuvotelleet Bonnissa tykistönammuksien toimittamisesta Saksan liittotasavaltaan 60 miljoonan kruunun arvosta. Lisäksi Saksan liittotasavallan puolustusministeriö ostaa Norjasta "Terne"-tyyppisiä sukellusveneiden torjunta-aseita laivastonsa kokeiltavaksi. Norjan hallitus puolestaan aikoo hankkia Saksan liittotasavallasta 15 sukellusvenettä. Tässä mielessä suoritti Norjan merivoimien päällikkö, amiraali Hostved äskettäin tutusutmismatkan Länsi-Saksan eräisiin tukikohtiin sekä antoi myönteisen lausunnon Kielin Howaldin telakoilla olevista sukellusveneistä.

ATOMIASEITA VAADITAAN

Norjalaisten sotilaspiirien aktiivisoituminen on luonut otollisen tilanteen atomiasehankintoja vaativien piirien propagandalle ja käytännön toiminnalle. Norjan puolustusministeri on jo ehdottanut hallitukselle atomikärkien vastaanottamista maahan sijoitettuja rakettiaseita varten. Norjan stortingin ulkoasianvaliokunnan ja perustuslakivaliokunnan puheenjohtaja Finn Moe julkaisi äskettäin kokoelman artikkeleita "Atomiaseet Norjassa". Tuossa kokelmassa on melko perusteellisesti paljastettu norjalaisten atomiasekannattajien tarkoitusperät. Stortingin puolustusasiaanvaliokunnan puheenjohtaja Henrich Svensen vetoaa artikkelissaan "Tarvitaanko atomiaseita?", kuviteltuun Neuvostoliiton taholta uhkaavaan "vaaraan" ja todistelee, että "asevoimien on torjuttava Norjaan kohdistuvan hyökkäys käyttämällä välineitä, jotka ovat tässä tapauksessa välttämättömiä. Jos tätä tavoitetta ei voida saavuttaa ilman atomiaseita, niin on Norjan asevoimat varustettava atomiaseilla ja pidettävä tätä poliittisesti oikeaan osuvansa.

Svensenin jatkomietteistä ilmenee, että hänen mielestään Norja on viime kädessä varustettava atomiaseilla, ei niinkään kuvitellen hyökkäyksen vuoksi, vaan NATOn päätösten mukaisesti. "Norjalla pitää olla ehdottomasti atomiaseita, jos sillä on aikomus suoriutua niistä tehtävisä, jotka sen on ratkaistava yhteisen puolustuksen puitteissa" Pohjois-Atlantin jäsenvaltiona. Svensen kehottaa maan sotilaspiirejä jatkuvasti painostamaan haalitusta ja "selostamaan poliittisille johtajille, miten välttämätöntä on varustaa armeija atomiaseilla."

Svensenistä ei jää jälkeen myöskään Pohjois-Norjan ilmavoimien esikuntapäälliikkö, everstiluutnantti Tom Henning Wiik, joka on kirjoittanut mainittuun kokoelmaan artikkelin 'Miksi meidän on varustettava asevoimamme atomiaseilla". Hän aivan avoimesti liittää omat ajatuksensa Norjan atomiaseilla varustamisen välttämättömyydestä NATOn "uuteen strategiseen suunnitelmaan" atomiasetukikohtien hajottamisesta laajemmalle alueelle "NATO ei enää voi rajoittua omien strategisten ilmavoimiensa suppeaan tukikohtien verkkoon, koska se voidaan helposti tuhota ja siten lamauttaa NATOn puolustuskyky", kirjoittaa Wiik. Ydin- ja rakettiaseiden sijoitus tapahtuu hänen mielestään kovin epätasaisesti NATOn rintaman eri lohkoille. Erityisesti jää tässä jälkeen Pohjois-Eurooppa, valittelee Wiik.

Tämä atomiaseilla pelotteleva politiikko julistaa, ettei riitä valmistautuminen vain siihen, että saadaan USAsta atomiaseita ja sijoitetaan atomiaseiden laukaisulaitteita, vaan "Norjan tulee saada atomiaseita, niiden täytyy olla osana armeijamme perusvoimasta".

KÄRJISTÄISIVÄT SUHTEET NL:oon ÄÄRIMMILLEEN

Norjan liittymistä "atomiklubiin" kannattavat piirit käyttävät jos mitä keinoja heikentääkseen yleisen mielipiteen noihin vaarallisiin suunnitelmiin kohdistuvaa vastustusta. Nuo piirit vakuuttavat, että kyseessä on muka vain taktilliset ydinaseet ja maan puolustuksen voimistaminen, että kaikki tämä muka lujittaa Norjan ulkopoliittista asemaa, ja vihdoin, että kansallinen siviilipuolustus on siksi hyvä, että se "pystyy rajoittamaan ydinräjähdyksen aiheuttaman katastrofin mittasuhteet", mikäli Norja joutuu mukaan atomiasesotaan.

Finn Moe toimitti mainitun artikkelikokoelman osoittaakseen norjalaisten atomiasekannattajien seikkailuluonteen. Hän antaa omassa artikkelissaan tosin ylimalkaisen, mutta pääkohdiltaan oikean arvion noiden piirien kansan etujen vastaisesta kannasta. Finn Moe huomauttaa täysin oikein, että ero taktillisten ja strategisten ydinaseiden välillä on mielikuvitusta, koska kumpien hyvänsä käyttö johtaisi maailman ydinasesotaan.

Jo ydinaseiden sijoittaminen Norjan alueelle sinänsä kärjistäisi Norjan ulkopoliittiset suhteet naapurivaltioihin, varsinkin Neuvostoliittoon äärimmilleen sekä voimistaisi kansainvälistä jännitystä.

Sodanvalmistelujen laajentuminen, yhteistoiminnan järjestäminen länsisaksalaisten revanshipiirien kanssa sekä atomiasevarustelun kannattajien äänekäs esiintyminen todistavat, että norjalaisten "Atlantin linjan" ihailijain toiminta on ristiriidassa maan kansallisten etujen kanssa.

(V. Zagorski — SIB)

SITÄ JA TÄTÄ

NIINKIN VOI SATTUA

Ruotsissa saattaa saada maidon kotiin ja näinkin voi siinä yhteydessä sattua:

Nuori rouva Svensson kuuli oven avautuvan ja jonkun tulevan sisään. Hän tietysti luuli, että tulija oli hänen ikioma Svenssoninsa, ja huusi iloisena: 'Rakkaani, täällä minä olen."

Hetken hiljaisuuden vieras ääni etseisestä: "Anteeksi rouva, mutta vakinaiselle maidontuojalle on tänään vapaapäivänsä."

Doris Laine tanssi Tshabukianin kanssa

Helsinki. — Suomen kansallisoopperan ensitanssija Doris Laine palasi torstaina Moskovan koneella Helsinkiin vierailtuaan kolme menestyksellistä viikkoa Neuvostoliitossa.

Doris Laine oli matkallaan tanssinut Joutsenlammen ja Gisellen päätehtävät Tallinnan Estonia-teatterissa, Moskovan Bolshoissa ja Tbilisin oopperassa. Viimeinen näytös oli Tbilisissä jossa maailmankuulu tanssija ja koreografi Tshabukianin esiintyi Gisellessä Doris Laineen partnerina.

Doris Laineen esiintymis- ja koko vierailumatka Eestissä, Moskovassa ja Tbilisissä on isäntien toimesta filmattu sekä elokuvaa että televisiota varten.

NATO RINNASTETAAN JO KOLONIALISTEIHIN

Y.K. — New York. — YK:n turvallisuusneuvostossa jatkui keskiviikkona keskustelu Angolasta. Intian edustaja Jha lausui toivovansa, että Portugalin ystävät ja liittolaiset saisivat maan luopumaan tähänastisesta asenteestaan.

Jos NATOn suojassa jatketaan Portugalin siirtomaavallan tukemista, tulevat Afrikan ja Aasian kansat yhdistämään NATOn ja kolonialismin, jatkoi Jha. Hän lisäsi Yhdysvaltain omaksumaa kantaa tervehdityn ilolla ja totesi amerikkalaisten muuttuneen suhtautumisen tulleen esille äskettäisessä äänestyksessä Angolan kysymyksestä.

Intia ei ole turvallisuusneuvoston jäsen, mutta osallistui istuntoon, jossa TN:n jäsenten lisäksi olivat edustettuina muutamat Aasian ja Afrikan maat sekä Portugal. Keskustelua Angolan kysymyksestä pyysi yhteensä 42 afroaasialaisen ryhmän maata.

Ceylonin valtuutettu Alfred Edward varoitti laajamittaisesta selkkauksesta, jollaisen hän ennusti puhkeavan, ellei ryhdytä tehokkaisiin toimiin Angolan vapauttamiseksi. Hän kehoitti turvallisuusneuvostoa äänestämään afroaasialaisen ryhmän päätöslauselmaehdotuksen puolesta. Ehdotuksessa valitetaan syvästi Angolassa esiintynyttä verenvuodatusta ja painostusta. Ehdotuksessa edellytetään lisäksi, että turvallisuusneuvosto antaa yleiskokouksen valitsemalle viiden maan komissiolle tehtäväksi tutkia Angolassa vallitsevat olosuhteet.

Portugalin valtuutettu Garin kertoi julmuuksista, joihin hän väitti kapinallisten syyllistyneen Angolassa ja näytti kuvia kapinallisten "uhreista". Hän väitti osan kuvista olevan niin kauheita "ettei niitä voi näyttää".

On ivaa, että saamme turvallisuusneuvostossa kuulla niiden maiden edustajia, jotka ovat rohkaisseet ja jatkuvasti rohkaisevat terroristeja ja murhaajia ja syyttävät samaan aikaan Portugalia väkivaltaisuuksista, Garin selitti.

Portugal harjoittaa Angolassa mitä röyhkeintä siirtomaapolitiikkaa, sanoi Ghanan valtuutettu Alex Quaison-Sackey kun YKn turvallisuusneuvosto aloitti torstaina jälleen Angolan tilanteen käsittelyn. Quaison-Sackey oli saanut presidentti Nkrumahilta henkilökohtaiset ohjeet, miten vastata Portugalin väitteisiin sen puolustellessa politiikkaansa.

Quaison-Sackey kehoitti YKn jäsenvaltioita tekemään lopun Portugalin siirtomaapolitiikasta. Jos Portugal erotettaisiin Atlantin liitosta, veisi se ilman sen siirtomaapolitiikan siipien alta, sanoi hän..

Ghanan valtuutettu lausui, että Portugal saa Atlantin liitolta aseita ja muutakin tukea jatkaakseen sortoaan Angolassa.

— Ellei turvallisuuneuvosto ryhdy voimakkaisiin toimenpiteisiin puhkea Portugalin ja Afrikan valtioiden välillä avoin selkkaus, sanoi Quaison-Sackey.

15,000—20,000 MIEHEN VAPAUTUSARMEIJA

Leopoldville. — Kongossa toimivan Angolan vapausliikkeen johtaja Holden Roberto sanoi keskiviikkona, että Angolan vapautusarmeija aikoo järjestää laajan sissisodan portugalilaisia vastaan. Hän ilmoitti armeijan vahvuuden olevan 15,000—20,000 miestä.

Roberto luki lehtimiehille tiedonannon, jossa hän nimittää itsensä vapautusarmeijan päällikökSi. Hän sanoi eräiden Afrikan maiden tukevan taloudellisesti armeijan toimintaa.

— Sumatran yliopiston lääkintäopistossa on ensimmäisen kerran suorittanut lääketieteen kandidaattitutkinnon kuusi nuorta lääkäriä.

Väenlaskija: "Ja mikä on teidän harrastuksenne?"

PÄIVÄN PAKINA

"Silmäpuoli" Joe ja hänen "teoriansa"

Länsirannikon metsätyöläisten ammattiyhdistyksen IWAn aluejärjestön presidentti Joe Morris on ilmeisesti poliittisen silmäpuolisuutensa ansiosta sellainen heppu, ettei hänen vasen kätensä tiedä, mitä oikea käsi tekee.

Eräs lehtemme lukija on kiinnittänyt huomiomme ammattiyhdistyksen lehden, The Western Canadian Lumber Workersin julkaisemiin kirjoituksiin, missä mainittu Joe Morris korostaa kolmannella sivulla työläisten solidarisuuden tarpeellisuutta, mutta etusivulla hän pauhaa väellä ja voimalla Kuuban työtätekeviä ja heidän sosialistista hallitusta vastaan!

Ilmeisesti Joe Morris näkee vain oikealla silmällään ja siitä johtuu hänen kirjoituksensa suuri ristiriitaisuus lehtensä samassa numerossa.

Tässä järjettömyydessä on kuitenkin jotakin "järkeäkin" vain oikeanpuoleisella silmällään näkevän oikeistojohtajan kannalta katsoen.

Yhtäällä Joe Morris on länsirannikolla vastatusten suuryhtiöiden kanssa, jotka suurista ja yhä lisääntyvistä voitoistaan huolimatta ovat esittäneet kaikenlaisia vastaväitteitä palkkojen ja työolosuhteiden parantamista vastaan. Tosiasiassa sellaiset yhtiöt kuin MacMillan & Bloedel, Powell River, Crown Zellerbach ja B.C.F.P., joiden yhteenlaskettu voittosaalis on viimevuodelta ennätystasossa ja lasketaan kymmenissä miljoonissa dollareissa, seisovat lujassa yhteisrintamassa metsätyöläisten melko vaatimattomia vaatimuksia vastaan. Tässä tilanteessa Joe Morris vetoaa aivan oikein lehtensä kolmannen sivun artikkelissaan hyvin voimakkaasti työläisten solidarisuuteen, koska "union voitto auttaisi paljon metsätyöläisiä".

Vedotessaan metsätyöläisten oikeutettujen vaatimusten puolesta työläisten solidarisuuteen, Joe Morris toteaa asiallisesti, että "työnantajat yrittävät kehittää lujan yleisen mielipiteen vaatimuksiamme vastaan. Seuratkaa mitä ne (työnantajat) yrittävät tehdä. . . Se miellyttäisi työnantajia paljon, jos ne voisivat saada yleisölle sellaisen käsityksen, ettei (metsätyöläisten unioon voida luottaa.

'Parasta propagandaa on se, jos kaikki jäsenet sanovat "minä olen horjumatta IWA:n vaatimusten takana siksi kun ne avaavat tien parempaan elämään".

Hyvin ja asiallisesti sanottu! Asiallista on sekin, että Joe Morris otsikoi tämän juttunsa seuraavasti "Solidarisuus". Toivottavasti lännen metsämiehet pitävät huolen solidarisuudestaan yhteisten vaatimustensa voittamiseksi.

Lehtensä etusivun jorinassa mr. Joe Morris unhoittaa täydellisesti omat solidarisuusneuvonsa — mutta siinäkin hän tuntuu kaikesta huolimatta esiintyvän "järkipäisesti" vaikka kohtakin kokonaan tuomittavasti.

Tunnettu tosiasia on myös, että Yhdysvaltain hallitus painostaa Canadaa liittymään Amerikan Valtojen Järjestöön (OAS) nimenomaan siksi, että Washingtonin herrat saisivat Canadalta moraalista ja aineellista tukea Kuubaa vastaan.

Tunnettu on myös, että oikeistolaiset ammattiyhdistysbyrokraatit rajan eteläpuolella esiintyvät tässä kysymyksessä tapansa mukaan hallituksensa karkeistyön tekijöinä kentällä.

Ilmeistä siis on, että IWA:n oikeistolaisuudestaan tunnetut huippujohtajat Yhdysvalloista ovat vaatineet, jotta Joe Morrissin tulee täällä Canadassa unhoittaa omat neuvonsa työläisten solidarisuudesta ainakin Kuuban kysymyksessä, missä olisi kiltisti työskenneltävä Wall Streetin rahapösöjen hyväksi, jotta he voisivat kehittää "lujan yleisen mielipiteen" Kuuban työtätekeviä ja heidän sosialistista maataan vastaan.

Toisin sanoen, pauhatessaan sosialistista Kuubaa vastaan, poliittisesta silmäpuolesta kärsivä Joe Morris toimii tästä lupauksessa juuri siten kuin oikeistolaiset ammattiyhdistysbyrokraatit ovat aina vastaavanlaisessa tilanteessa toimineet — vastoin työtätekevien etuja suurpääoman hyväksi siinä toivossa että isoisten pöydältä varisee joitakin muruja heidänkin kuomakunnalleen.

Ja täyttäessään uskollisesti tätä likaista tehtäväänsä Joe Morris sekaantuu kuitenkin etusivun artikkelissaan omiin housunkannattimiinsa.

Hän alkaa jorinansa puhumalla jotakin ulkopuolista sekaantumista vastaan Kuuban asioissa. Mutta jo kolmannessa paragrafissaan hän ilmaisee "sympatiansa" niitä kohtaan jotka "Kuubassa ja pakolaisoloissa yrittävät palauttaa vapauden omaan maahansa". Toisin sanoen hän linjoittuu kuubalaisten vastavallankumouksellisten sekä niiden epäonnistuneita hyökkäystä tukeneiden amerikkalaisten valtapiirien puolelle. Se on outoa silmäpuolen "puolueettomuutta" kun Joe Morris propagoi Kuubaa vastaan vastavallankumouksellisten ja heidän raharikkaiden taustamiestensä puolesta vaikka "vastustaakin" ulkopuolista sekaantumista!

Jo lopuksi hän vastustaa jyrkästi Canadan ammattiyhdistysliikkeen edustajiston lähettämistä Kuubaan, koska tällainen lähetystö saisi ehkä "kielivaikeuksien" ja joidenkin muiden syiden vuoksi hänelle epäedullisia vaikutteita Kuubasta? Toisinsanoen, Joe Morris epäilee itsekin, että hänen Kuuban "teoriansa" ei kestä tosiperäistä arvostelua.

Hän vaatii presidentti Kennedyn alunperin ehdottaman verhon vetämistä Kuuban ja Canadan työläisten välille.

Ja miksi eivät canadalaiset ammattiyhdistysvoimat voisi mennä Kuubaan todetakseen, onko siellä tapahtunut huomattava elintason kohoaminen, kuten vapaamieliset porvarilehdetkin väittävät?

Miksi eivät canadalaiset ammattiyhdistyspiirit saisi tutustua henkilökohtaisesti Kuubassa toteutettuun maareformiin ja siihen, miten toimii demokratia sosialistisessa maassa kansanjoukkojen suuren enemmistön myötävaikutuksella, kuten kuubalaiset ovat selittäneet?

Vastaus näihin ja muihin samantapaisiin kysymyksiin on selvä. Joe Morris ei usko omia valheitaan! Hän epäilee, että Kuubassa vierailevat canadalaiset ammattiyrdistysmiehet ja -naiset saisivat kokonaan toisenlaisen kuvan, minkä ovat antaneet sieltä häädetyt amerikkalaiset suuryhtiöt ja heidän hyväkseen intoilevat propagandistit.

Jos Joe Morris ja kumppanit uskoisivat omia juttujaan Kuubasta he sanoisivat: "Mitä useampi canadalainen emmattiyhdistysmies ja -nainen käy Kuubassa kurjuutta katsomassa, sitä parempi se on kapitalismille. Mutta kun he eivät näin sano, he tunnustavat omien "teorioittensa" harmauden.

— Känsäkoura.

Neuvostoliitto ja Iran isännöivät MM-paineissa

N-liitto sai 5 kultamitalia kreikkalais-roomalaisessa ja Iran 5 vapaapaineissa

Jokohama. — Täällä kesäkuun 8 pnä päättyneissä painin MM-kilpailuissa selviytyi Neuvostoliitto maailman parhaimmaksi painimaaksi, saaden kaikkiaan 7 kultamitalia, 5 kreikkalais-roomalaisessa ja 2 vapaapainissa. Vapaapainissa oli parhain Iran, jonka niskanvääntäjät saivat tässä lajissa 5 kultaista mitalia. Vaikka Turkki ei saanut yhtään kultamitalia kummassakaan painilajissa, selviytyi se yleispisteissä toiselle tilalle Neuvostoliiton jälkeen.

Kreikkalais-roomalaisessa pääsivät Neuvostoliiton lisäksi kullan makuun Romania, Unkari ja Arabitasavalta. Yhdysvallat ei päässyt kullanmakuun ollenkaan, mutta sijoittui kuudennelle sijalle.

Vapaapainissa sai Iranin ja N-liiton lisäksi kultaa Länsi-Saksa jonka edustaja voitti raskaansarjan.

Maiden väliset pisteet molemmat lajit yhdistettynä: 1) N-liitto 71, 2) Turkki 53,5, 3) Iran 49. USA oli kuudes 22 pisteellä.

Kilpailuihin osallistuivat 22 maan painijat. Suomi ei ollut mukana.

Rintamäki pitkät aidat 51,8 --

Helsinki. — Salossa kesäkuun 4 pnä pidetyissä kilpailuissa saavutettiin neljä kesän kärkitulosta. Eero Salminen ylitti korkeushypyssä 203 ja Hellen 200. Carol Lindroos paiskasi kiekkoa 53.41, Jussi Rintamäki pomppi 400 metrin aidat 51,8 ja Rekola pinkoi 400 metrin sileän 49,0. Näiden lisäksi Tamminen kolmiloikkasi 15.27.

Sää oli ihanteellinen.

Valkama teki parhaan tuloksen Lohjalla

Helsinki. — Kesäkuun 6 pnä Lohjalla suoritetuissa kisoissa saavutti Jorma Valkama kesän kärkituloksen pituudessa ponkaisemalla 747.

Alpo Nisula puolestaan voitti kuulan pukkaamalla 16.89.

Hyvä keihäskilpa Karijoella

Karijoki. — Karijoella kesäk. 6 pnä pidetyissä kilpailuissa käytiin hyvä keihäskilpa, jonka Norjan Rasmussen voitti tuloksella 79.91.

Toiseksi sijoittui V. Kuisma 76.55. kolmanenksi O. Varis 72.60 ja neljänneksi M. Kemppainen 71.59.

Funikov sivusi 100 m. ru. maailmanennätystä

Tbilisi. — Täällä pidetyissä uintikilpailuissa Juri Funikov sivusi 100 metrin rintauinnissa maanmiehensä Kolesnikovin ME-aikaa 1.11,4.

73 joukkuetta tulee Praha-Moskova ajoon

Moskova. — Kesäkuun 18—23 päivinä järjestetään kansainväliset rauhan ja ystävyyden maantieajot Tshekkoslovakian, Unkarin, Saksan DT:n Puolan ja Neuvostoliiton kautta. Lähtö tapahtuu Prahasta ja maali on Moskovassa.

Tähän autokilpailuun on jo ilmoittautunut 73 joukkuetta viidestä maasta.

Uusi puolue Persiaan

Teheran. — Uusi puolue — "Iranin edistyspuolue" — on perustettu Teheranissa.

Hallituksen entinen jäsen ja puolueen perustaja Aramesh lausui lehdistövastaanotolla, että puolueen ensisijaisena päämääränä on pelastaa Iran dollari-kolonialismin käsistä ja yrittää saada tämä maa irroitetuksi CENTO-sopimusjärjestöstä. Aramesh oli työministerinä Saltanehin hallituksessa. Hän on kuulunut myös Emamis'in hallitukseen.

Iranin pääministeri Ali Amini kehotti torstaina shaahia julistamaan yleiset vaalit kolmen kuukauden kuluessa. Aminin pyynnöstä ilmoitettiin virallisessa tiedonannossa.

Perustuslain mukaan uusien vaalien valmistelun pitäisi alkaa viimeistään kuukauden kuluttua parlamentin hajottamisesta. Shaahi hajotti parlamentin kuukausi sitten.

Entistä pääministeriä Mossadeqia kannattava Kansallinen rintama suunnitteli mielenosoitusten järjestämistä jollei hallitus antaisi vaalivalmisteluja koskevaa asetusta ajoissa. Kansallinen rintama väitti äskettäin, että pääministeri Ali Amini perustuslain vastaisesti jarrutti vaaleja ja suunnitteli vaalilakien muuttamista ilman parlamentin hyväksymistä.

Japani johtava filminvalmistusmaa

Japanissa tuotettiin v. 1959 kaikkiaan 500 täyspitkää filmiä ja se oli johtava maa filmituotannon määrässä, tiedoittaa Yhdysvaltain tilastotoimisto. Intia oli seuraavalla tilalla tuottaen 312 täyspitkää filmiä. Yhdysvallat kolmannella tilalla 288 filmillä ja Hongkong neljännellä tilalla 246 filmillä.

TOTUUS PADONGIN TAISTELUISTA

Hanoi. — Viime viikolla oli Phoumi Nosavanin ja Boun Oumin ryhmä Laosissa pitänyt suurta meteliä Xieng Khouangin kaupungista luoteeseen sijaitsevan Padongin kylän vaiheilla vallitsevasta tilanteesta syyttäen hallituksen ja Pathet Laon joukkoja välirauhan rikkomisesta tuolla alueella.

Vientianen radio kertoo, että kesäkuun 2. päivänä Savannakhetin ryhmä kääntyi jopa kansainvälisen valvontakomission puoleen ja pyysi lähettämään mainitulle alueelle valvontakomission tarkkailijoita. Samaan juoneen yhtyi amerikkalainen valtuuskunta Geneven neuvotteluissa.

Mitä siis todellisuudessa tapahtuu tuolla kaukana rintamalinjoista sijaitsevalla alueella, jonka kuninkaallisen hallituksen ja Pathet Laon joukot ottivat haltuunsa jo huhtikuussa?

Huhtikuun aikana liittolaisten joukot ajoivat kaikki kapinalliset Xieng Khouangin maakunnasta, myös Padongin kylästä. Toukokuun 3. päivänä, jolloin annettiin käsky tulen lopettamisesta Laosissa, ei maakunnassa enää ollut ainoatakaan Savannakhetin joukkojen valvonnassa olevaa asutuskeskusta. Mutta myöhemmin kapinalliset alkoivät lähettää amerikkalaisten helikopterien avulla amerikkalaisten upseereiden johtamia tuholaisryhmiä Padongin alueelle. Nämä ryhmät ryhtyivät terrorisoimaan paikallista väestöä pakottaen miehet liittymään tuholaisjoukkoihin. Väestön pyynnöstä kuninkaallisen hallituksen ja Pathet Laon joukot, jotka ovat vastuussa rauhan ja järjestyksen säilymisestä vapautetuilla alueilla, aloittivat tuholaisryhmien karkoittamisen.

Pelastaakseen agenttinsa täydelliseltä tuholta ja peittääkseen omien provokaatioittensa jäljet kapinalliset turvautuivat valheeseen hallituksen ja Pathet Laon joukkojen tulenlopettamismääräysten rikkomisesta. Tällainen on todellinen asiaintila Padongissa. Kysymyksessä on tulenlopettamissopimuksen suoranainen sabotointi sekä kapinallisten ja heidän valtamerentakaisten isäntiensä halu muus suostua rauhaan Laosissa.

VASEMMISTO VOITTI RANSKAN VAALEISSA

Pariisi. — Kesäkuun 4. päivänä suoritettiin Ranskassa kunnallisvaalit, joilla uusitaan puolet valtuustojen jäsenistä, jotka valitaan 6-vuotiskaudeksi. Äänioikeutettuja oli näissä vaaleissa lähes 13 miljoonaa.

Vaalien tulokset osoittavat, että äänestäjät suosivat eniten vasemmistopuolueiden ehdokkaita, jotka ovat saaneet yhteensä yli 55 % äänistä. Johdossa ovat kommunistisen puolueen ehdokkaat, joiden puolesta äänesti yli 1,200,000 eli 19 % kaikista äänestäjistä. Allierin maakunnassa kommunistien ehdokas Roger Berton valittiin uudelleen, hänen saatuaan 98 % äänistä, Itä-Pyreneillä sai kommunisti Guillaume Joulje 23 % enemmän ääniä kuin edellisissä vuoden 1955 vaaleissa, joissa hän tuli valituksi.

Kuten Ranskan demokraattinen lehdistö korostaa, kommunistiehdokkaiden menestys vaaleissa osoittaa, että huolimatta taantumuksen kommunisteihin kohdistamista vainoista ja parjauksista kommunistit nauttivat edelleenkin suurta arvovaltaa Ranskassakin laajoissa kansankerroksissa, koska he käyvät kamppailua Algerian sotaa vastaan ja työtätekevien etujen ja demokratian palauttamisen puolesta.

Samalla on hyvin kuvaavaa, että äärioikeistolaisen Poujade-puolueen ehdokkaat ovat kärsineet murskaavan tappion Samoin hallituspuolue, uuden tasavallan liitto (UNR), on huolimatta valtavasta paljon varoja nielleestä propagandasta hädin tuskin säilyttänyt entiset asemansa ja saanut vain eräisä valipiireissä rajoitetun määrän lisä-äänia.

Huomiota herättää se, että 43,5 % äänioikeutetuista ei osallistunut vaaleihin. Edellisissä vaaleissa "nukkuvia" oli 40,4 %.

Jotta ehdokas tulisi valituksi hänen on saatava ehdoton äänienemmistö. Toissapäivänä pidetyissä vaaleissa lähes yksi kolmannes edustajapaikoista jäi täyttämättä, koska yksikään noista ehdokkaista ei saanut ehdotonta enemmistöä. Näin ollen suoritettiin kesäkuun 11. päivänä uusintavaalit eli toinen vaalierä, jolloin riittää tavallinen äänienemmistö.

Tällainen vaalitapa suo suuret mahdollisuudet puolueiden vaaliliittotoiminnalle, jota porvarilliset puolueet käyttävätkin aina hyväkseen estääkseen vasemmistopuolueiden ehdokkaiden läpimenon. Kun ensimmäisen vaalierän tulokset saatiin selville, oikeistolehdistö aloitti heti kampanjan vaaliliittojen muodostamiseksi, ja kuvaavaa on, että taantumuksen mukana ovat jopa eräät sosialististenkin puolueiden johtajat, jotka ovat enemmän huolestuneita "taistelusta kommunismia" vastaan kuin vasemmistovoimien yhdistämisestä, mitä Ranskan laajat kansalaispiirit vaativat.

"Palkkakuoppa"

Haag. — Ehdotus kuningatar Julianan palkan korottamisesta 1,5 miljoonasta 2,5 miljoonaan guldeniin vuodessa hyväksyttiin tiistaina toisessa kamarissa ilman äänestystä.

Esityksen mukaan lisätään myös kuninkaallisen linan ylläpitovaroja 350,000:sta 500,000 guldeniin vuodessa. Ehdotus joutuu nyt ensimmäiseen kamariin.

Tämä on vuoden 1952 jälkeen ensimmäinen korotus.

Kannanilmaisu Kuuban puolesta

Rio de Janeiro. — Juuri päättyneessä Brasilian ylioppilaiden toisessa kansallisessa kongressissa hyväksyttiin ponsilauselma, jossa ylioppilaat asettuvat puoltamaan Kuubaa ja Brasilian presidentin ulkopolitiikkaa.

Kokouksessa päätettiin niinikään, että kuubalaisille diplomaatille Martin Morolle lähetetään myötätuntosähkösanoma. Kyseinen diplomaatti, joka on toiminut maansa kulttuuriasiamiehenä Brasiliassa vangittiin äskettäin erään brasilialaisen maaherran määräyksestä. Tämä tapahtui senjälkeen, kun diplomaatilta oli takavarikoitu Kuubaa vastaan suunnatun hyökkäyksen romahdusta kuvaava elokuva.

Kyseisten asiakirjojen kaksoiskappaleet lähetettiin tasavallan presidentille Quadrosille.

Uusi kauppasopimus Tshekkoslovakian ja Kuuban välillä

Tshekkoslovakian ja Kuuban kesken on solmittu uusi kauppasopimus, jonka arvo nousee 80 miljoonaan dollariin, ilmoitetaan Havannasta. Tähän summaan eivät sisälly ne huomattavat luotot, joita Tshekkoslovakia on myöntänyt Kuuballe tshekkiläisten pääomatavaroiden ostamiseksi.

Kuuba vie Tshekkoslovakiaan sokeria, siirappia, hedelmiä, ynnä eräitä muita maataloustuotteita ja vuotia, sekä edelleen nikkeliä, kromia ja muita malmituotteita.

Tshekkoslovakian toimitukset Kuubaan käsittävät pääasiassa koneita (erikoisesti sokeritehtaita varten), kuljetusvälineitä, ratakiskoja, ynnä muita metallialan tuotteita sekä lisäksi tekstiilejä.

Koko Angolan kansa vaarassa

Moskova. — Iszestija kirjoittaa torstaisessa iltanumerossaan, että Angolan tapahtumat osoittavat siirtomaavaltojen epäonnistuneen yrityksissään säilyttää asemansa Afrikassa. Kolonialismin vastainen vallankumous Angolassa laajenee, ja sen välittömänä esikuvana on Kongon kansan vallankumouksellinen taistelu sekä ne voitot, jotka eräät Afrikan valtiot ovat jo saavuttaneet. Imperialistien puuttuminen Kongon asioihin jatkuu yhä, ja kolonialistit yrittävät Hammarskjöldin avulla yhä kahlita Antoine Gizengan johtamana taistelevaa Kongon kansaa, mutta vallankumous on jo harpannut Kongosta Angolaan.

Angolan kansannousu antaa voimakkaan iskun kolonialismin asemille koko etelä- ja kaakkois-Afrikassa. Se ennustaa siirtomaajärjestelmän loppua siinä kolmanneksessa Afrikan mannerta, joka on vielä pysynyt vierasmaalaisen sorron alaisena.

Portugalin viranomaisten Angolassa tekemistä julmuuksista Izvestija huomauttaa, että viranomaiset ovat ryhtyneet tuhoamaan koko maan väestöä NATOn tukemana USAsta, Englannista, Ranskasta ja Länsi-Saksasta saaduin asein.

Angolassa on käynnissä viimeinen ratkaiseva taistelu kuolevaa kolonialismia vastaan, joka puolustaa elinpäiviään suurin asevarastoin. Mutta voitonvarmoina nousevat sitä vastaan orjuutetut kansat, jotka käyvät taistelua vapautuksensa puolesta, vaikka heillä ei useinkaan ole minkäänlaisia nykyaikaisia aseita. Vanha kolonialismi koettaa tukahduttaa Angolan kapinaan nousseen kansan, ja se on saavuttanutkin joitakin menestyksiä Kongossa, mutta kaikesta huolimatta se tulee kärsimään tappion vapautensa puolesta taisteleville kansoille.

Kolonialismi voi kuitenkin vielä ennen kuolemaansa ehtiä surmaamaan satoja tuhansia isänmaanystäviä Angolassa ja muissa maissa, jotka vielä toistaiseksi ovat siirtomaita. Angolassa on jo annettu suuria uhreja. Portugalin fasistit valmistautuvat teurastamaan kokonaisen kansan. On tullut aika kaikkien kansojen nousta puolustamaan Angolan kansaa.

USA ryhtyy ampumaan ohjuksiaan Euroopassa

Lontoo. — Amerikan Euroopassa oleva tykistö aikoo ensimmäisen kerran vanhalla mantereella ampua viiden tonnin kauko-ohjuksen, joka on Korpraali-tyyppiä, ilmoitetaan virallisesti Lontoosta.

Lähetys tulee tapahtumaan etäiseltä, Skotlannissa sijaitsevalta Etelä-Uistin saarelta. Ammus, jonka on tuonut USA:n armeija Englantiin, on 15 m pitkä, ja sen ampumaetäisyys on 48—128 km.

Tästä tulee amerikkalaisen tykistön ensimmäinen tutustuminen Euroopassa sodan aikana mahdollisesti vallitseviin olosuhteisiin. Aikaisemmin on toimittu yksinomaan ihanteellisissa ilmastollisssa olosuhteisa koeampumakentällä New Mexicossa.

DOUGLAS JA ARGUE ERI MIELTÄ CANADAN LIITTYMISESTÄ OSA:n

Samaan aikaan kun Canadan hallitus kieltäytyy lupautumasta liittyä Amerikan Valtojen Järjestöön (OAS) ja samaan aikaan kun vaikutusvaltainen Financial Post vastustaa siihen liittymistä kaksi uuden puolueen johtajehdokasta on eri mieltä tässä asiassa.

Saskatchewanin pääministeri T. C. Douglas sanoo, että Canadan pitäisi liittyä tähän järjestöön.

"Osana läntistä pallonpuoliskoa", sanoi hän, "en käsitä mitäh Canada voisi olla pois OAS:sta. Canada voisi siinä hyödyllisesti käyttää vaikutusvaltaansa."

Douglas on sitä mieltä, että OAS voisi olla tärkeä alueelliselle puolustukselle YK:n sisällä.

CCF:n kansallinen johtaja Hazen Argue ei sano enempää kyllä taikka ei. Mutta puhuessaan Hamiltonissa uuden puolueen ohjelmasta hän arvosteli presidentti Kennedyä kun tämä yritti saada Canadan hyväksymään uuden politiikan kun hän puhui parlamentissa vierailleessaan Ottawassa viime kuussa.

Argue sanoi, että Kennedy tunnusti Canadan politiikan hyvää puolia ja kehoitti liittymään OAS:iin.

"Minusta tuntuisi paremmalta", sanoi Argue, "että kun ulkomaalainen johtaja käyttää alahuoneen puhujapaikkaa hän puhuisi oman maansa asenteesta eikä antaisi vapaehtoisia neuvoja mitä muiden pitäisi tehdä."

Financial Post sanoo viime numerossaan, että "nyt ei ole aika muuttaa mielipidettä" liittymällä OAS:n.

"Kaikkialla oltaisiin sitä mieltä, että Canada OAS:n jäsenenä tulisi esittämään kissankäpälän osaa Yhdysvalloille", sanotaan kirjoituksessa.

Edelleen kirjoituksessa sanottiin, että OAS ei auttaisi meitä auttamaan latinalaisen Amerikan maita, vaan "se varmistaisi sen käsityksen, että Canada on Yhdysvaltain satelliitti".

"Nyt", sanotaan toimituskirjoituksessa, "jumala yksin tietää mikä Yhdysvaltain politiikka on niitä latinalaisen Amerikan kansoja kohtaan, joista se ei pidä. OAS:n jäsenenä Canadan olisi seurattava Yhdysvaltoja etelän seikkailussa huolimatta siitä mitä me ajattelelisimme."

Julmia kuvauksia Treblinkan leiristä

Jerusalem. — Oikeussalissa olevat kuuntelijat Jerusalemissa terästivät kuulojaan, kun puolalaissyntyinen todistaja, Elijahu Rosenberg kuvaili natsien kuolemanleiriä Treblinkaa Puolassa Eichmann-oikeudenkäyntiä jatkettaessa viikko sitten tiistaina. Eräässä tapauksessa kaasutettiin kymmenentuhatta juutalaista 45 minuutin aikana, Rosenberg sanoi.

Lapset välttivät joskus kuoliaaksi kaasuttamisen asettumalla lattialle, mutta saksalaiset ampuivat heidät jälkeenpäin, hän sanoi.

Eichmann vaikutti liikkumattomalta, mutta antoi katseensa välistä laskea Rosenbergin — joka oli välttänyt kaasukammiot toimimalla ruumiinkantajana — kuvaillessa Treblinkaa.

Toinen todistaja, Kalman Teigmann, sanoi että Treblinkan komendantilla Kurt Franzilla — häntä kutsuttiin ulkonäkönsä vuoksi 'Nukeksi" — oli suuri koira, joka oli opetettu puraisemaan lihapalan vangeista komentosanalla "Juutalainen".

42-vuotias sähkömies, Avraham Lindwasser, kertoi, että hänet oli valittu "hammaslääkäriksi", kuten eräs upseeri sitä kutsui. Siitä lähtien hänen oli pakko vetää kultahampaat pois, ennen kuin ruumiit heitettiin hautaan. Lindwasser teki tätä 1½ kuukautta kunnes hän eräänä päivänä löysi kuolleen sisarensa ruumiskasasta. Tämän jälkeen pyysin muuta työtä, hän sanoi. Jouduin vajaan, missä hampaita puhdistettiin. Joka viikko vietiin matkalaukullinen kultahampaita — noin 8—10 kiloa kultaa — Treblinkasta Berliiniin.

— Ranskan pääkaupungin Pariisin asukkaasta 48 prosenttia on syntynyt Pariisissa.

Verna's Beauty Salon
373 McNABB STREET,
Pine kadun kohdalla
Puh. AL 4-1861 Sault Ste. Marie

Mielihyvällä ilmoittaa että henkilökuntaansa on yhtynyt TERTTU LEHTOLA, aikaisemmin Suomessa. Äskettäin suoritti uusintakurssin hiusten laitossa ja leikkuussa Bruno's Academy of Hairdressing, Torontossa.

Hän sulkeutuu suomalaisten suosioon.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — "Jos tämä puolue tulee olemaan työkansan probleemien vastaus, niin jäsenistön tulisi saada se kontrolliinsa", sanottiin metsä- ja sahatyöläisten union johtokunnan lausunnossa keskustelukokoukselle viime viikolla. "Yksilöjäsenyys olkoon avoinna rotuun, väriin, uskontoon tai kansalliseen alkuperään katsomatta kaikille jotka hyväksytvät perussäännöt", sanottiin edelleen. Arvostelu keskustelussa kohdistui ensiksi siihen, että pidettiin rajoittavana jos vain yksi edustaja tuhatta union jäsentä kohden tulisi edustusperustaksi. Ehdotettiin, että ristiriitainen edustusperusta on korjattava.

Ohjelmaan nähden totesi keskustelu, että sen tulisi olla vastakkainen monopolipääomavoimille ja niiden puolueiden ohjelmille. Sisäpolitiikan kysymyksissä se ilmeneekin, mutta ulkopolitiikassa ei sille esityksistä löydykään selvää perustaa.

Keskusteluissa tuotiin kyllä esille, että tälle tietysti löytyy selitys suuntauksien eroavaisuudesta, joka ilmenee myös kansalliseksi johtajaksi pyrkiväin henkilöiden erilaisissa suuntauksissa.

Niinpä esim. Saskatchewanin maakunnan pääministeri pastori T. Douglas haluaa pysyä NATO-sotaliitossa ja vain "avartaa" sen ohjelmaa talouskysymyksiin nähden. Hänen kantansa ei eroa pääkohdissaan konservatiivi- tai liberaalipuolueiden ohjelmasta. "Kun ulkopolitiikan ohjelman perusteet lepäävät liejussa, niin ei ole toiveita että toteutettaisiin monopolivastaista sisäpoliittista ohjelmaa", sillä varustamisohjelma alistaa maan Yhdysvalloille ja kansallisen menoarvion pääkohdat palvelevat sen pyrkimyksiä.

Toinen johtajaehdokkaista, Hazen Argue taas omaksuu NATO-liitosta ja NORAD-liitosta eroamisen kannan, Canadan puolueettomuuskannan ja selvemmän rauhansuuntauksen.

Tässäkään kokouksessa ei vielä hyväksytty päätöslauselmia näihin peruskysymyksiin nähden, vaan sai keskustelu jäädä vastaukseksi kysymyksille ja sellaisenaan oli selventävänä toimintaan ja myöhemmin tehtäviin päätöksiin nähden.

* * *

Fort Williamin keuhkotautiparantolan lääkärien selostuksessa tämän kuun alussa todettiin, että laitoksen tervehdyttämismenetelmät ovat nopeistuneet sen kautta, että annetaan enemmän huomiota yksityisille potilaille. Viime vuonna tuli laitokseen 217 potilasta, jotka tarvitsivat 78,751 päivää hoitoa sen sijaan kun v. 1959 216 potilasta tarvitsi 95,960 päivää hoitoa. Tämä merkitsee, että täkäläisestä parantolasta potilaat pääsevät nyt vapauteen noin yhden neljänneskauden lyhyemmässä ajassa kuin joitakin vuosi aikaisemmin.

* * *

Viime viikon tiistaina haudattiin täällä taas kaksi suomalaista uranuurtajaa. Aamupäivällä haudattiin 85-vuotias Erik Järvelä, joka oli täällä ollut puolen vuosisadan ajan ja nuorempana osallistui CSJ:n toimintaan. Häneltä jäi jälkeen neljä tytärtä: Ester (Mrs. B. Halliday), Elma (Mrs. Semelius), Valma (Mrs. Mynsic) ja Laina (Mrs. W. Katainen), sekä yksi veli Yhdysvalloissa ja kaksi siskoa Suomessa.

* * *

Kalle Wirta haudattiin iltapäivällä sukulais- ja ystäväjoukon saattamana Riverside hautausmaahan. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 56 vuoden ikäinen. Hän oli ollut Port Arthurissa 34 vuotta, ammatiltaan rakennustyöläisenä hän kuului jäsenenä kirvesmiesten unioon. Myös oli hän osallistunut kulttuurijärjestöjen toimintaan. Jälkeensä jäi vaimonsa Impi, yksi tytär Raili, yksi veli ja kaksi siskoa Suomessa.

* * *

Noin $100.00 arvosta tavaraa vei varas tai varkaat International-osuusliikkeestä 176 S. Algoma St. täällä viime keskiviikon vastaisena yönä ilmoittivat kaupungin poliisit.

Varkaat kiipesivät nähtävästi Hydron sähköpylvästä myöten rakennuksen katolle, tekivät aukon kattoon ja sitten hajoittivat ja sekoittivat kirjeenvaihtoa ja laskuja konttorissa, menivät ruokatavara- ja vaatekaupan puolelle ja keräsivät tavaroita sieltä, mutta eivät löytäneet kaupan käteiskassoja.

Sisäänmurtautuminen havaittiin tapahtuneeksi kun liikkeenhoitaja ja työläiset tulivat työhön ennen kello 8 aamulla. — ATH.

Kirkland Lake

Ev. Open Door seurakunnan kokoukset 55 Duncan Ave. Sunnuntaina kesäk. 18 p. alkaen klo 1.30 ip. hengellinen kokous Mr. ja Mrs. Martti Lautaojan kodissa, Round Lakellä, No. 11 Highwayn varrella. Tilaisuudessa puhuu pastori E. S. Hjelt. Hengellisen ohjelman jälkeen kirkkokahvit. Mennäänpä joukolla uudistamaan talontilat.

Haudattu: Mrs. Lempi Johanna Hilden, o.s. Ahlsten, syntynyt syysk. 3 p. 1888 Lavia, Suomi, kuoli jonkun aika sairastettuaan Englehart ja District sairalassa 7. 6. 1961. Ikä kuollessaan 72 v. 9 kk. ja 4 p. Lähinnä surevat puolisonsa Edward, 4 siskoa ja 1 veli Suomessa. Hänen ruumiinsa siunattiin Kirkland Laken hautausmaahan 10. 6. 1961 pastori E. S. Hjeltin toimittaessa viimeisen palvelun. Vainaja oli tullut Canadaan v. 1929 ja hänen kotinsa on ollut Pohjois-Ontariossa, viimeiset 5 vuotta Englehart, Ontario. Taivaallinen Isämme lohduttakoon surevia omaisia heidän raskaassa surussaan. — E.S.H.

Tshekkoslovakia auttaa kenkätehtaan valmistamista

Ryhmä tshekkoslovakialaisia teknikoita matkustaa pian Brasiliaan asentamaan kenkätehtaan koneistoa. Kenkätehdas on rakennettu Bahiaan ja siihen tuodaan kaikki koneet Tshekkoslovakiasta.

TILATKAA VAPAUS!

SOOLAISTEN SAARIJÄRVI JÄRJESTETTY KESÄKUNTOON

Sault Ste. Marie. — Saarijärven kesänviettopaikan talkoot onnistuivat kiitettävän hyvin. Työntekijöitä olikin saapunut runsaasti ja niin tuli osa Saarijärven töistä tehdyksi. Kunhan vielä jonakin päivänä käydään lopputyöt valmistamassa, niin kelpaa siellä taas sunnuntait viettää. Ja kun emännät alkavat siellä ruokia tarjoilemaan, niin ei sunnuntaihuolet silloin paina. Kaikki voivat sinne saapua, niin miehet kuin naisetkin, perheet sekä yksinäiset. Kaikille siellä järjestyy hauskaa ajankulua ihanassa luonnon helmassa.

Juuri sain kuulla, että ruokailu siellä aletaan tk. 25 päivänä ja sitä seuraavina sunnuntaina. Ruokaa aletaan tarjoilla 12.30 päivällä Saapukaahan siihen mennessä sinne. Kaikki ovat tervetulleita. Jos joskus ajattelee viettää kesälomansa järven rannalla, voi vielä vuokrata kämppiä kunhan kääntyy Arvi Tuumasen puoleen, niin hän antaa siitä selostuksen. Kaikkihan ympäristöläiset tietävätkin, että siellä on mitä parhain uimaranta, sopiva niin aikuisille kuin lapsillekin.

Vielä on yksi asia josta haluan huomauttaa Vapauden ja Liekin lukijoille, että kun lehtemme tilauksenne osoittaa katkeamista, ja jos ette sitä itse uusi, niin kääntykää E. Simosen puoleen ja hän mielihyvin uusii tilauksenne ja ottaa myös vastaan uusia tilauksia. Osoite on 581 John St., Sault Ste Marie, Ont Puhelinnumeron löydätte puhelinluettelosta. Jos haluatte sitä käyttää niin kaikkiin lehtiä koskeviin tiedusteluihin saatte vastauksen.

Meillä oli viime kuukausikokous tk. 6 pnä. Asioita oli paljon ja pääasiassa käytiin keskustelu osaston toimintaa koskevista kysymyksistä. Kaikissa asioissa päästiin yhteisymmärrykseen niin haalin lattian korjaamisesta kuin katon pesustakin, joka oli jäänyt meidän toimeliailta emänniltä tekemättä vaikka muuten olivat puhdistaneet haalin. Nyt saatiin miehistä voimaa, jotka lupaavat laittaa pukit, että yletytään pesemään katto ja sitten taas on kaikki hyvin.

Kesäkin näyttää rupeavan tulemaan vaikka onkin kevään puoli ollut aika kylmää. Nytpä on kolmena päivänä ollut hyvin lämpöistä, jotta jos tätä jatkuu, niin on lähdettävä järville saamaan raitista ilmaa ja yrittämään narrata kalanvonkaleita perunain höystöksi. Saapa nähdä tullaanko siinä onnistumaan.

Paikalliset työttömät suurena joukkona seuraavat täällä rakennustöiden kehitystä. Täällä on vain muutamia isompia työmaita ja niihinkin tuovat urakoitsijat työläiset ulkopuolelta kaupungin vaikka täällä omassa kaupungissa olisi riittävästi työn tarvitsijoita. Ammattitaitoisia karpintereitakin on työttömänä yli kolmesataa. Keväällä heitä oli 350, mutta joku on senjälkeen päässyt johonkin töihin viime päivinä.

Yleisen huomion kohteena on ollut 83 apartmenttia käsittävän rakennuksen työmaa, jonka rakennuskustannukset on ilmoitettu noin miljoonaksi dollariksi. Ei sen rakennustyöhön ole vielä päässyt paikallisia työläisiä. Urakoitsija Frank Lowenberg yrittää teettää tuon Queen- ja Pine-katujen kulmauksessa olevan talon järjestymättömillä työläisillä, alhaisilla tuntipalkoilla ja pitkällä työpäivällä. — Piirsi S-nen.

SUOMEN viikko- ja kuukausijulkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c
Toukokuun numero

"APU"
Numerot 15—16—17—18—19
Irtonumeron UUUSI HINTA 30c
Postitse lähetettynä 35c

Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
Toukokuun numero nyt saatavana
HINTA 25c — Postitse 35c

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2—3—5—6—7 8—9—10—11—14—15—16 17—18—19
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailu-kertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 1—2—3—4—5 6—7—8—9—10—11—12—13 14—15—16—17—18
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Numerot 19 ja 20
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
Numerot 8, 9 ja 10
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Toukokuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
Numerot 17 ja 19
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Numerot 17 ja 19
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

Onnittelumme suomalaisten suurjuhlalle . . .

LIITTO-, LAULU- JA SOITTOJUHLALLE
SUDBURYSSA

Elokuun 5 ja 6 pnä vietetään Sudburyssa Canadan suomalaisen kulttuuriväen suurjuhlat — **LIITTO-, LAULU- JA SOITTOJUHLAT**, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 20 päivänä.

Tämän juhlanumeron avulla voivat Canadan suomalaiset kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä vuotuista suurjuhlaa, kulttuurityön tekijöitä ja suurta juhlayleisöä.

HENKILÖTERVEHDYSTEN HINNAT: 50c JA $1.00. ERIKOISKEHYKSESSÄ $2.00.

Kaikkien juhlanumeroon aiottujen tervehdysten ja ilmoitusten tulee olla lehtemme konttorissa heinäkuun 10 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ....

Palkkakunta ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

Nimi	$	¢

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous pidetään ensi torstaina kello 7.30 illikeen konttorissa.

CSJ:n kokous tänä iltana kello 7.30 illalla Finnish-haalilla.

Työn Puiston ravintola avoinna aamusta iltaan saakka. Aterioita, voileipiä, leivoksia ja virvoitusjuomia saatavana.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

5-HUONEEN TALO LONG LAKELLA, öljylämmitys, sementti bloki kellari ja 4-huoneen puolivalmis talo, öljylämmitys ja sementti bloki kellari, Alice kadulla, lähellä Plaza 69 ostoskeskustaa. Molemmissa iso tontti. Lähemmin: Martti Latvala, R.R. 2, Sudbury, Ont. puh. OS. 3-1050. (13-16-17)

KAIKENLAISTEN KIINTEIMISTÖJEN MYYNTI- JA OSTOPALVELU
EMIL KIVIAHO
KIINTEIMISTÖTOIMISTO
Puh. OS. 5-6632 ja OX 2-4581
58 Lisgar St. S. Sudbury

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
104 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

"Majavajärveläisillä" tärkeät talkoot 17 pnä

Beaver Lake. — (Puhelintieto) Tärkeät talkoot CSJ:n uuden haalin kunnostamiseksi sisältä ja ulkoa pannaan toimeksi lauantaina, kesäkuun 17 päivänä kello 10 ap. Paljon tarvitaan silloin työväkeä ja kaikki ovat tervetulleita. Talkoolaisille tarjoillaan kahvit leivosten kera.

MAHTAVAT KOKON POLTTAJAISET JA TANSSIT TYÖN PUISTOSSA

Sävel-kuoron toimesta järjestetään Työn Puistoon mahtavat kokon polttajaiset ja tanssit perjantaina, tk. 23 pnä kello 9 ip. alkaen.

Kokkoa poltettaessa kokoonnutaan palavan kokon ympärille ja tavanmukaisesti lauletaan tilaisuuteen sopivia lauluja.

Ennen kokon polttamista ja sen jälkeen tanssitaan ravintolassa hyvän musiikin säestyksellä.

Saapukaa pelaamaan bingoa Työn Puistoon

Lastenkomitean toimesta järjestetään bingopaartit Työn Puistossa ensi keskiviikkona kello 7.30 ip. Komitean toimesta on hankittu arvokkaita bingovoittoja. Kaikki tilaisuudesta saadut varat tullaan käyttämään lasten toiminnan edistämiseksi.

Samalla kun saapuu pelaamaan bingoa, niin voi myöskin kylpeä ja käydä vaikka puikahtamassa järvessä. Samoin on tilaisuudessa nauttia ravintolan antimista.

Toivotaan runsasta osanottoa.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1-11 ip.

Hauska kesäjuhla Työn-Puistossa heinäk. 9 pnä

Mielenkiintoiset urheilukilpailut, monipuolinen ulkoilmajuhla ja hauskat seurapelit ovat kohokohtia sunnuntaina, heinäkuun 9 päivänä pidettävässä CSJ:n Sudburyn osaston kesäjuhlassa.

Juhla alkaa jo aamupäivällä Alertsin urheilukentällä Lockerbyssa pidettävillä urheilukilpailuilla, missä on otteluita nuorille, alle 21-vuotiaille ja yleisessä sarjassa sekä jokin juoksulaji j. n. e.

Iltapäivällä on sitten monipuolinen ulkoilmaohjelma Työn Puistossa. Ohjelmasta mainittakoon Sekakuoro Sävelen ja sen yhteydessä toimivan mies- ja naiskuoron pidetyt laulut, orkesterin hienot soittoesitykset, aina pidetyn Eero Kinoksen laulut, harmonikkasoolo Kalervo Vainio-juniorilta ja mahdollisesti myös Leo Niemeltä, ohjelmaa Alertsin tytöiltä, kansantanhu jne.

Myös tulee lapsille ratki hauska kenkien hakukilpailu, josta annetaan kolme palkintoa ja jäätelöä kaikille osanottajille.

Nuolenheiton lisäksi järjestetään hiekkapussin heittoa kahdessakin porukassa. Naisiakaan ei ole unohdettu, sillä Sofia järjestää heille hauskan langankerimiskilpailun, minkä hyväksi emännät voivat harjoitella vaikka salaa kotona.

Kaiken kaikkiaan osaston kesäjuhlasta lupaa tulla oikein mielenkiintoinen ja virkistävä juhla. Pidetäänpä päivä muistissa ja vapaana. — W.

Bassien kalastuskausi alkaa heinäkuun 1 pnä

Nyt kun bassien kalastuskausi alkaa heinäkuun 1 pnä on paikallaan muistuttaa eräitä tärkeimpiä kohtia kalastussäädöksistä Ontariossa.

Pienisuisia bassia saa olla hallussa päivän saalis eli kuusi.

Maskinongea saa olla hallussaan kaksi, mutta ei kuitenkaan lyhyempiä kuin 28 tuumaa. Maskinongea saa alkaa kalastaa French-, Mattawa-joen ja Nipissingin järven ja Georgian Bayn pohjois- ja länsipuolella kesäkuun 20 päivästä lähtien.

Kellaista kuhia ja haukia saa olla kerrallaan hallussa kuusi kappaletta.

Järvitroutuja saa olla hallussa kerralla viisi kappaletta, mutta Temagamin ja Simcoen järvissä ainoastaan kolme kappaletta.

Garsonin opettajain palkkakysymys ratkaistaan

Jos Garsonin kansakoulujen opettajien palkkakysymystä ei saada muuten ratkaistuksi, niin jätetään se Ontarion kouludepartmentin ratkaistavaksi, sanoi Ontarion trustilineuvoston johtaja P. M. Muir Garsonin veronmaksajain kokouksessa viime torstaina. Hän vakuutti, että Garsonin koulut avataan ensi syksynä normaalisissa oloissa ja tyydyttävästi ratkaistuna molemmin puolin.

Mr. Muir sanoi, että jos opettajien vaatimukseen suostutaan, niin se merkitsee kouluveron nousua 10 millillä 16.62 millin. Hän sanoi, että opettajille on tarjottu minimipalkaksi $3,200, joka kestää vertailun Falconbridgessa, Livelyssa ja vieläpä monessa suhteessa Sudburyssa.

Monet veronmaksajat olivat sitä mieltä, että opettajien palkkavaatimuksiin pitäisi suostua.

"Haluan, että minun lapsiani opettaa parhaimmat opettajat", sanoi mrs. Nick Jarmovitch. "En välitä vaikka veroni nousee 10 millillä."

Mr. ja mrs. Richard Llewellyn, jotka ovat itse Garsonin asukkaita, mutta opettajina Garsonin ulkopuolella olevassa koulussa, kannattivat opettajien palkankorotusvaatimuksia. Mrs. Llewellyn sanoi, että viimeisen 10 vuoden aikana 60 opettajaa on jättänyt Garsonin kansakoulut ja jos kansakoulujen opettajien palkkoja ei koroteta, niin merkitsee se käytännössä sitä, että opettajien on täten avustettava kuntaa.

Mieheltä löytyi 47 väärää kymmenen dollarin seteliä

Viime torstaina poliisit vangitsivat Leo Labellen ja löysivät hänen hallussaan 47 väärää $10 seteliä, joissa oli numero E-D 7786456.

Vangitseminen tapahtui sen jälkeen kun Regent teatterin makeiskaupan myyjä mrs Lillian Wellings myi miehelle "kuuman koiran" ja epäili saamansa $10 setelin vääräksi ja vei sen teatterin isännälle Donald Wattsille. He pyysivät Eldon Branchia seuraamaan miestä samaan aikaan kun kutsuttiin poliisit. Poliisit vangitsivat Labellen Union Bus depo illa ja poliisit löysivät vangitun hallusta 47 väärää kymmenen dollarin seteliä.

Empire-teatteria yritettiin sytyttää palamaan

North Bayn tulipalomarsalkan virastosta saapui viime viikon lopulla tarkastaja T. Griffin tutkimaan kun viime keskiviikkona Elgin-kadun varrella oleva Empire-teatterissa syttyi lyhyen ajan sisällä viisi tulipaloa. Tulipalot alkoivat kun teatterissa oli vain muutamia ihmisiä.

Sudburyn palopäällikkö Bob Scott sanoi, että kysymyksessä oli epäilemättä murhapolttoyritys.

Tulipalo alkoi ensiksi topatussa nojatuolissa aulassa. Kun henkilökunta meni noutamaan palosammutusvälineitä ensimmäisestä kerroksesta puhelinosoitekirja syttyi palamaan ja pian tämän jälkeen syttyi tulipalo tarvikekaapissa. Tämän jälkeen syttyi näyttämöllä kuliisit palamaan ja pian tämän jälkeen näyttämön alakerrassa sytytettiin narulla ollut lakana palamaan. Tulipalon sytyttäjä epäilemättä pääsi pakenemaan näyttämön takana olevasta ovesta.

Valtatie No. 69 aletaan korjaamaan

Nickel Beltin lainlaatijakunnan jäsen Rheal Belisle tiedoitti viime viikon lopulla, että urakkatarjouksia otetaan vastaan No. 69 valtatien korjaamiseksi Notre Dame avenuella Wilma Streetista Lasalle Blvd:lle ja niin eteenpäin noin 4 mailia pohjoiseen.

Hän sanoi, että Turner Avenue tullaan myöskin levittämään. Belisle sanoi, että hän on erittäin mielissään siitä kun Pioneer Manorin johtokunnan kanssa päästiin sopimukseen maan antamisesta tien levittämiseksi. Hän myöskin sanoi, että vaikka osa tien levittämisestä tulee tapahtumaan kaupungin alueella, niin maakunta kustantaa tien levittämisestä johtuvat kulut.

Mies hukkui ollessaan kalastamassa

Little Current. — Espanolasta kotoisin oleva 39-vuotias Jean Paul Lepage hukkui lauantaina ollessaan kalastamassa Huron-järvellä.

Hänen toverinsa Henry Clements kertoi, että kun he olivat kalastamassa hän kuuli veden roiskahtavan, jonka jälkeen hän ei nähnyt toveriaan, joka oli ollut veneen perässä. Pian hän huomasi toverinsa olevan järvessä ja tarttui häntä kiinni tukasta, mutta menetti otteensa.

Clements sanoi, että veneessä oli kaksi pelastusliiviä, mutta onnettomuuden sattuessa ei kummallakaan ollut niitä päällä.

Rannalta nähtiin onnettomuus ja poliisit kutsuttiin paikalle ja ruumis löydettiin 40 minuutin myöhemmin. Henkiinherättämisyritykset eivät johtaneet toivottuun tulokseen.

Maakuntapoliisi patrulloi Sudburyn järvillä

Maakuntapoliisin Sudburyn päämajasta tiedoitetaan, että maakuntapoliisi Evan Gilmore, joka on tähän saakka toiminut Levackissa, on siirretty Sudburyyn ja tulee patrulloimaan Sudburyn alueen järvillä ja valvomaan, että veneillä liikkujat noudattavat liikennesäädöksiä.

Maakuntapoliisitarkastaja Jim McBain oli sitä mieltä, että tiukentamalla valvontaa tulee vähentämään onnettomuuksia järvillä. Näin voidaan myös valvoa, että veneissä on tarvittavat hengenpelastuslaitteet.

Yhdysvaltalaiset sotilaat tunnustivat murhanneensa 7 henkilöä — FBI

(Jatkoa 1. sivulta)

Granite Countyssa, Illinoisissa ja Union Pacific-rautatien ratamestari 62 vuoden ikäisen Otto Zeiglerin lähellä Wallacea, Kansassissa, perjantaina. Viimeksi kuuli FBIn selostuksen mukaan näiden murhamiesten käsissä 18-vuotias Rachle Marian Moyer Craigissa, Coloradossa.

FBI ilmoitti, että murhamiehet olivat karkuteillä armeijan kuritusleiriltä Fort Hoodista, Texasista.

Poliisit ilmoittavat, että pidätettyjen toimeenpanemat raakuukset alkoivat todellisuudessa jo toukokuun 27 päivänä, jolloin he olivat iskeneet Edward Joseph Guidroa päähän ruuviavaimella, ryöstäneet hänet ja jättäneet hänet tielle lähellä New Roadia, Louisianassa, uskoen, että hän oli kuollut. Guidroz jäi kuitenkin henkiin.

Louisianasta miehet olivat matkustaneet Jacksonvilleen, missä he ryöstivät kahdelta naiselta heidän rahansa, jolakivensä ja 38-kaliberisen pistoolin.

Tiistaina he olivat ampuneet neljä kertaa pistoolilla autoa mutta olisivat voineet ryöstää sen ajurin.

— Tonavan suistossa kasvaa 300,000 hehtaarin alueella kaislaa, mistä saadaan vuosittain 2,300,000 tonnia selluloosan valmistukseen raaka-ainetta.

'Vapaan maailman' sydämessä Hitlerin laista demokratiaa

Washington. — USAn korkein oikeus ilmoitti viikko sitten maanantaina päätöksistä, jotka itse asiassa saattavat johtaa Yhdysvaltojen kommunistisen puolueen kieltämiseen. Korkein oikeus tunnusti "lailliseksi" sen että kommunistista puoluetta vaaditaan rekisteröitymään oikeusministeriössä "ulkovallan agenttina". Tällainen määräys sisältyy vuodelta 1950 peräisin olevaan lakiin, mutta sen soveltaminen on kuitenkin kiistetty eri oikeuselimissä.

Lain mukaan kommunistinen puolue saatetaan pakottaa esittämään jäsenluettelonsa sekä kaikki tilikirjansa. Kaikki kommunistisen puolueen julkaisut selitetään kommunistiseksi propagandaksi, puolueen jäsenet eivät voi saada ulkomaanpassia ja heitä kielletään työskentelemästä hallituksessa tai "puolustusalan" teollisuuden palveluksessa.

Korkein oikeus hyväksyi tämän päätöksen viidellä äänellä neljää vastaan.

Korkeimman oikeuden tuomari Warren ja oikeuden jäsenet Douglas ja Black esittivät kirjallisesti eriävän mielipiteensä päätöksen hyväksymisen johdosta. He lausuvat, että tämä laki merkitsee USAn perustuslain rikkomista.

USAn korkein oikeus tunnusti samalla "lailliseksi" vuodelta 1940 olevan Smithin kommunisminvastaisen lain "jäsenyyspykälän". Tämän pykälän mukaan on rikollista olla jäsenenä jokaisessa järjestössä, joka on ottanut tehtäväkseen USAn hallituksen väkivaltaisen kaatamisen. Jos joku järjestön jäsen tunnustaa, että järjestön tarkoitus on nimenomaan tämä, niin silloin voidaan kaikki sen jäsenet pidättää ja vangita mielivaltaisesti. Myös tätä päätöstä vastan äänesti neljä korkeimman oikeuden jäsentä.

Tuomari William Douglas lausui, että tämän päätöksen nojalla ihminen voidaan julistaa syylliseksi kuulumisesta järjestöön ja hänet voidaan vangita, vaikka hän ei olisikaan tehnyt minkäänlaista lainvastaista tekoa.

Painottomuus kuin nesteessä kellumista

Washington. — Amerikkalainen avaruslentäjä Alan Shepard kertoi viikko sitten tiistaina lehti- ja tiedemiehille järjestetyllä vastaanotollaan matkastaan korkeuksiin toukokuun 5 päivänä. Hän mainitsi mm., että hytin tärinä äänivallin murtuessa oli niin voimakas, että hän töin ja tuskin saattoi nähdä. Tilannetta kesti kuitenkin vain parin minuutin ajan.

Kiihtyvyysrasitus lähtöhetkellä ja vielä suurempi kestokyvyn koetus jarrutusvaiheen aikana eivät sensijaan sanottavasti käyneet voimille.

Shepard sanoi avaruusaluksen olleen koko ajan täydellisesti hänen hallinnassaan. Ohjaussauvansa avulla hän oli saanut raketin kieppumisen ja pyörimisen estetyksi. Hytin ikkunasta katsoessa hän näki taivaan syvän sinisenä tai lähes mustana valoa heijastavien osastojen puuttumisen johdosta.

Avaruuslentäjä sanoi voineensa liikkua ja hengittää esteettömästi viisi minuuttia kestäneen painottomuuden aikana. Tuntui siltä kuin kelluisi nesteessä, Shepard väitti. Lasku Atlantiin sujui hienosti eivätkä lääketieteelliset ja teknilliset kokeet, joihin avaruuslentäjä joutui alistumaan kahtena matkansa jälkeisenä päivänä, olleet niitä kaikkien epämiellyttävimpiä.

Haastattelijoille ja asiantuntijoille esitettiin tilaisuudessa Shepardin lennon yhteydessä otetut filmit. Hyttiin oli sijoitettu kolme kameraa, yksi kohti maata ja taivasta toinen päin Shepardin kasvoja sekä yläruumista ja kolmas kohden mittareita ja muita hytissä olleita laitteita.

Tanssit
Ebyn haalilla
tämän kuun 17 p.
alkaen kello 9 illalla
•
Saapukaa silloin läheltä ja kaukaa. Saatte ajaa päällystettyä tietä aina haalin lähelle.

Gagarinille FAIn kultamitali

Pariisi. — Merkittävistä saavutuksista avaruuden valloittamisessa myönnettiin kesäkuun 6 päivänä maailman ensimmäiselle avaruuslentäjälle, majuri Juri Gagarinille kansainvälisen ilmailuliiton (FAIn) kultamitali.

E-Korean junta 'laillisesti' valtaan

Söul. — Etelä-Korean hallitseva sotilasjun'ta antoi viikko sitten tiistaina uuden väliaikaisen perustuslain, joka antaa sille laajat valtuudet lainsäädännön, budjetin, sotilasnimitysten ja hallituksen suhteen.

Uusi perustuslaki rajoittaa virkoja, joita juntan jäsenillä voi olla hallituksessa ja avaa tien siviilihenkilöille.

Perustuslain valmistumisen jälkeen kenraali Do Yung Tshang erosi puolustusministerin, armeoijan komentajan ja piiritystilan ajan komentajan toimista.

Kenraali Tshong Oh Kimista tuli armeijan komentaja ja piiritystilan ajan komendantti. Varapuolustusministeri Ung Kyun Shinistk tuli vt. puolustusministeri.

Korkein neuvosto jää korkeimmaksi hallitsevaksi elimeksi siksi kunnes yleiset vaalit pidetään. Vaalipäivää ei ole vielä määrätty, mutta vaaleja ei pidetä ennenkuin "vallankumouksen tehtävät" on saatu suoritettua.

Hallitus, jossa tulee olemaan 10—15 jäsentä, on vastuussa Korkeimmalle Neuvostolle. Neuvosto asettaa ja erottaa ministerit ⅔ enemmistön päätöksellä. Korkeimmalle Neuvostolle tulee olemaan myös toimeenpanovalta oikeuslaitoksen alalla, ja se määrää maakuntien kuvernöörit ja yli 150 000 asukasta käsittävien kaupunkien pormestarit.

Perustuslakia voidaan muuttaa, jos ainakin 10 neuvoston 32 jäsenestä sitä ehdottaa, ja muutos hyväksytään ⅔ enemmistöllä.

Vain yksi lääkäri

Äskettäin ilmestyneessä YK:n Tilastollisessa Vuosikirjassa osoitetaan kuinka vielä monissa vähemmän kehittyneissä maissa ihmiset elävät kurjuudessa.

Edistyneissä maissa on yksi lääkäri kutakin 1,000 asukasta kohti kun sensijaan joissakin takapajuisissa maissa on vain yksi lääkäri kutakin 50 000 henkilöä kohti.

Vuosikirjassa osoitetaan kuinka kaivosten ja tehtaiden tuotanto on lisääntynyt 2½-kertaisesti sitten v. 1938 kun sensijaan vienti oli lähes kaksi kertaa se mitä se oli 10 vuotta aikaisemmin.

V. 1959 oli maailmassa 365,000,000 radiota ja 86,000,000 TV-vastaanotinta 2,905,000,000 ihmiselle.

Edistyneimmissä maissa levitettiin kolme sanomalehteä kutakin 10 henkilök kohti kun sen sijaan kehittymättömissä maissa levitettiin yksi sanomalehti kutakin 1,000 asukasta kohti.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Rahankin voimalla hajoitus epäonnistui

Accra. — Ghanan ammattiyhdistysväen kongressin pääsihteeri John Tetega on paljastanut Vapaiden ammattiyhdistysten kansainvälisen liiton (VAKL) tekemän salaliiton Afrikan ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyyttä vastaan.

Esiintyessään eilen lehdistökonferenssissa Tetega, lausui, että VAKL esitti provokatoorista osaa Casablancassa pidetyssä ammattiyhdistysten ensimmäisessä yleiafrikkalaisessa konferenssissa, missä yleisafrikkalainen ammattiyhdistysten liitto perustettiin.

Afrikan ammatillisessa liikkeessä olevia apureitaan hyväksi käyttäen VAKLin agentit yrittivät ostaa muutamia Afrikan ammattiyhdistysjohtajia lupaamalla heille valtavia rahasummia, jos he ryhtyvät sabotoimaan yleisafrikkalaisen ammattiyhdistysten liiton muodostamista ja kannattavat Afrikan ammattiliittojen liittymistä sekä yleisafrikkalaiseen liittoon että VAKLiin.

Tätä lahjomiskampanjaa johti VAKLin huomioitsijavaltuuskunnan jäsen amerikkalainen Irving Brown, joka yritti henkilökohtaisesti lahjoa Casablancan konferenssiin osallistuneita Afrikan edustajia.

VAKLin johtajien yritykset eivät kuitenkaan onnistuneet. Tetega tähdensi, että Casablancan konferenssin, missä saavutettiin Afrikan ammattiliittojen täydellinen yhtenäisyys, suuri saavutus oli se, että VAKLin agentit eivät voi pettää afrikkalaisia työläisiä.

Kaivaten ilmoitamme, että isämme

Gust Lund

kuoli 75 vuoden ikäisenä lyhyen sairauden jälkeen Kirkland Laken sairaalassa torstaina, toukokuun 25 pnä 1961. Hautajaistilaisuus tapahtui Kirkland Lakella lauantaina, toukokuun 27 pnä klo 1.30 ip., jonka jälkeen vainaja saatettiin ikuiseen lepoon Cobaltin Silver'and-hautausmaahan, vaimonsa Justiinan viereen.

Lähinnä suremaan jäivät hänen tyttärensä (Tyyne) mrs. Len Lundberg perheineen Kirkland Lakella ja poikansa Toivo perheineen Elliot Lakella, sisko Josephine Mäki Cobaltissa ja veli Evert Suomessa.

TYYNE LUNDBERG.

Suomellekin kutsu puolueettomien maiden kokoukseen

Kairo. — Puolueettomien maiden "huippukokousta" valmisteleva komitea hyväksyi Kairossa viikko sitten maanantai-iltana ehdotuksen, jonka mukaan kokoukseen kuotsuttaisiin Suomi, Ruotsi ja muutamia Afrikan ja Etelä-Amerikan maita.

Suomen ja Ruotsin lisäksi aiotaan kutsua Irlanti, Itävalta, Tunisia, Libya, Libanon, Senegal, Nigeria, Liberia, Togo, Ylä-Volta, Ecuador, Argentina ja Chile.

Valmistelevan konferenssin puheenjohtajaksi valittu Yhdistyneen Arabitasavallan ulkoministeri Mahmoud Fawzi sanoi avajaispuheessaan toivovansa, "että huippukonferenssin avulla voitaisiin siirtyä askel sellaista maailmaa kohti, missä vallitsee tasapaino, työteliäisyys ja rauha.

— Australialainen kenguru kuuluu vanhimpiin imettäväisten sukuihin, jonka esivanhemmat elivät dinosauruksen aikakaudella.

Rakas vaimoni ja sisaremme

Lempi Johanna Hilden

(O.S. AHLSTEN)

synyt 3. 9. 1888 Lavia, kuoli 7. 6. 1961 Englehart, Ont. Hänen ruumiinsa siunattiin Kirkland Laken hautausmaahan 10. 6. 1961.

Kaivaten:

Edi ja sisarukset.

KIITOS

Kiitos ystäville, jotka otitte osaa suruuni, pastori K. S. Hjeltille viime palvelusta ja kantajille.

EDWARD HILDEN
Englehart Ontario

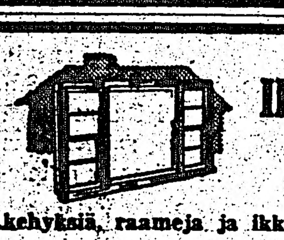

IKKUNOITA ja OVIA
kehyksiä, raameja ja ikkunoiden hyönteisverkkoja
KEHYKSETTÖMISIÄ (Sashless) IKKUNOITA
Valmistamme verstaassamme nopeasti kaiken kokoisia. STANDARI-KOKOJA VARASTOSSA.
Hyötykää alhaisista hinnoistamme!

Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Scarfen Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

Teknillinen ammattitiedon suurteos
KONEPAJATEKNIIKKA - I OSA
Suurikokoinen teos 8x10½ — 659 sivua
HINTA SID. $5.00

● PROF. RAGNAR WOXENIN toimittama suuri konepajatekniikan käsikirja edustaa alallaan todella PARASTA MAHDOLLISTA ASIANTUNTEMUSTA. Prof. Woxen itse on Ruotsin kuninkaallisen Teknillisen Korkeakoulun rehtori, ja hänen avustajinaan on ollut 38 etevää ruotsalaista insinööriä ja teknillisen alan tiedemiestä.
Teos antaa erinomaisen läpileikkauksen nykyaikaisesta konepajateollisuudesta, alkaen sen teoreettisista edellytyksistä ja päätyen yleisluontoisiin konepajateknillisten kysymysten selvittelyihin.
I OSA: Teknillinen nimistö — Lujuusoppi — Aineoppi — Kone-elimet — Toleranssit ja sovitteet — Konepiirustukset — Hitsaustekniikka — Pinnanlaatu.

HÖYRYTEKNIIKAN OPPIKIRJA
V. NYGREN:
Höyrykattilat ja -koneet
331 sivua — runsaasti kuvitettu — Hinta sid. $3.75

SISÄLLYS:
I. HÖYRYKATTILAT
A. Peruskäsitteitä
B. Palaminen ja polttoaineet
C. Palaminen ja sen valvonta
D. Erilaisia höyrykattiloita
E. Kattilan pääosat ja apulaitteet
F. Syöttöveden käsittely
G. Kattilan hoito

II. MÄNTÄHÖYRYKONEET
A. Höyrykoneiden tyyppijako
B. Höyryn toiminta sylinterissä
C. Monipaisuntakoneet
D. Rakennettuja mäntähöyrykoneita
E. Mäntähöyrykoneen pääosat
F. Lauhdutin
G. Koneen käynnin tasaaminen
H. Tehon ja pyörimisnopeuden säätö

III. HÖYRYTURBIINIT
A. Johdanto
B. Turbiinin toimintatapa
C. Höyryturbiinin häviöt
D. Turbiinin teho ja hyötysuhteet
E. Erilaisia turbiineja
F. Turbiinin käyttö

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Edesmenneen Suomen tasavallan presidentin
JUHO KUSTI PAASIKIVEN SUURTEOKSIA
PAASIKIVEN LINJA I—II OSA
Puheita vuosilta 1944—1956.
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
PAASIKIVEN MUISTELMIA SORTOVUOSILTA I—II OSA
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
Eeva Joenpellon uusi romaani
SYYSKESÄ
230 sivua — Hinta sid. $2.50
Eeva Joenpelto on luonut uuden, terävästi piirretyn naishahmon — toiveissan petyneen keski-ikäisen kirjailijattaren, vailla menestystä, vailla rakkautta.
Tilatkaa osoiteella:
Vapaus Publishing Company Limited
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

TEHKÄÄ OSTOKSENNE . . .
Teidän International Osuuskaupan VAATEKAUPASTA

Varastomme käsittää erikoisesti valittuja ja taattuja laatutavaroita, edustaen ammattilaisten korkeata työn laatua ja kestävyyttä.
Esimerkiksi: sadat miehet ja naiset ylpeydellä pukeutuvat meidän mittojen mukaan tehtyihin pukuihin — ne ovat kuuluisia laadultaan ja taattuja ammattilaisten työn tuotetta.
STETSON HATTUJA
PARHAIN HATTU MITÄ VIELÄ ON TEHTY
Kaikki meidän työvaatteet ja jalkineet ovat korkeinta luokkaa. Ylpeydellä sanomme, että kaikki yllämainitut ovat ammattilaisten union miesten ja naisten valmistamia.
Liittykää toisiin tuhansiin tunnontarkkoihin ostajiin ja tehkää ostoksenne OMASTA KAUPASTANNE, joka edustaa UUTTA AIKAKAUTTA.
INTERNATIONAL CO-OP STORES
176 S. Algoma St. LIMITED Port Arthur, Ontario